

ปฏิรูปสังคม – ประชาธิปไตย

Social Reform – Democracy

จากสถาบันนโยบายศึกษา

กฎแห่งความช้า

- ธรรมชาติของโลก คือ ความช้าไม่ใช่กฎของความเร่ง ตามที่นิวตันพูดถึง ($F=ma$)
- ธรรมชาติของมนุษย์คือ ความช้า และวิวัฒนาการ ไม่ใช่การปฏิวัติ
- เมื่อใดที่เราแสวงหาความเร่งพร้อมๆ กัน ผลที่ได้คือ ความช้า
- ความช้าไม่ใช่ผลเสีย แต่ความช้าเป็นกระบวนการที่ถูกต้องของการเรียนรู้และวิวัฒนาการ
- ความช้าก่อให้เกิดประสบการณ์ และความรู้จริงที่ได้จากการทำซ้ำๆ
- ศิลปะและงานที่ยิ่งใหญ่ของโลก สิ่งมหัศจรรย์ของโลกเกิดจากกฎแห่งความช้า
- สิ่งแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน ต้องมาจากการใช้เวลาอนุรักษ์อย่างยาวนานและช้าๆ
- ความช้าเป็นหลักประกันของความผิดพลาดน้อย และการลดความเสี่ยง
- ทางสายกลางคือ กึ่งกลางระหว่างความช้ากับความเร็ว
- ประชาธิปไตยอยู่ภายใต้กฎแห่งความช้า จึงต้องมีความอดทนในการพัฒนาประชาธิปไตย
- ยิ่งต้องการประชาธิปไตยเร็ว ยิ่งได้ช้า จึงต้องหาประชาธิปไตยที่มั่นคงและยั่งยืน โดยใจเย็นไม่ย่อท้อ
- สำหรับนักปฏิวัติพึงสังวรว่ากฎแห่งความช้า ไม่ได้ครอบคลุมถึงการมีอำนาจ และการติดยึดในอำนาจ เพราะอำนาจอยู่ภายใต้กฎแห่งความรวดเร็ว เป็นอนิจจัง หหมดไปอย่างรวดเร็ว

ในวาระโอกาสครบรอบ 2 ปี ในการจากไปของ ศ.ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช นักรัฐศาสตร์ชื่อก้องผู้ฝากผลงานที่ยากที่จะมีผู้ใดปฏิเสธได้ในความลุ่มลึกต่อการวางแผนคิด การแก้ปัญหาการเมืองประชาธิปไตยประเทศไทยในระดับฐานราก จากความเป็นปัจเจก ความเป็นชุมชน และความเป็นรัฐ ที่ซึมซับจากปรัชญาของความเป็นตะวันออกและการเรียนรู้จากปรัชญาตะวันตก ก่อให้เกิดผลงานที่ยกระดับโดดเด่นมีความเป็นสากล ที่ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

และในช่วง 2 ทศวรรษ ของความขัดแย้งทางการเมืองที่มีการต่อสู้ทางความคิด อันเนื่องมาจากวงจรอุบาทว์ทางการเมือง ศ.ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้ให้แง่คิดว่า “แตกต่าง แต่ไม่แตกแยก” เพราะเราอยู่ในสังคมเปิดที่เป็นพหุสังคม การยอมรับฟังและยอมรับพิจารณาความคิดที่หลากหลาย คือเอกภาพอย่างหนึ่งของความเป็นประชาธิปไตย ด้วยเหตุที่ความคิดอันหลากหลายคือธรรมชาติของมนุษย์ และคือเวลาที่ต้องลงทุนกับการพัฒนาและหลอมรวม เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ต้องระลึกถึงที่ท่านเขียนไว้เป็นผลงานสุดท้ายของชีวิต คือ “กฎแห่งความช้า” ซึ่งท่านสรุปไว้ในท้ายเล่มหนังสือชื่อเดียวกันนี้โดยกล่าวไว้ว่า

สถาบันนโยบายศึกษาซึ่ง ศ.ดร.ชัยอนันต์ สมุทวณิช ริเริ่มและก่อตั้งโดยมีจุดมุ่งเพื่อให้ประชาชนไทย ได้รู้และเข้าใจการเมืองประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม อย่างจริงจัง จึงทุ่มเทที่จะทำงานด้านการศึกษาเพื่อสร้าง พลเมืองที่จะให้มีความรู้ และทักษะ ที่เพียงพอต่อการมี ส่วนร่วมทางการเมืองมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งในปี 2528 และ ทำมาอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน นี่คือการเข้าใจใน “กฎแห่ง ความช้า” ที่ต้องการให้คนไทยและสังคมไทยตกผลึก ร่วมกัน โดยไม่เร่งรัด กดดันหรือบีบบังคับจากฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งให้ต้องยอมทำตาม การมีความคิดและ วิจัยญาณที่จะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งจึงต้องมี เวลาพิจารณาให้รอบด้าน และต้องรักษาบรรยากาศของ ธรรมชาติ สามัคคี และมนุษยธรรม ไว้ให้จงได้ด้วย

“กฎแห่งความช้า” คือการให้เวลาในการ ประดิษฐ์สร้างเพื่อความต่อเนื่อง ส่งเสริมชุดความคิด และหลักปฏิบัติจนกระทั่งเกิดความเจริญงอกงามใน หมู่ชน กลายเป็นวิถีชีวิตที่เรียกว่าวัฒนธรรม คือ วัฒนธรรมทางการเมือง ที่ยืนยันการดำรงอยู่ของ ประชาธิปไตย ซึ่งต้องอาศัยวัฒนธรรมพลเมืองเป็นพื้นฐาน สำคัญในการพัฒนา เพื่อให้ระบอบการเมืองที่วางนี้เดิน หน้าต่อไปได้ โดยไม่สะดุดหยุดอยู่กับที่แล้วถอยหลัง ดัง ที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันกับสังคมไทย ซึ่งการสร้าง “วัฒนธรรม” จำเป็นต้องใช้เวลาในการสร้างและ บ่มเพาะ และเป็นเรื่องที่สังคมไทยยังขาด เข้าไม่ถึง ไม่ เข้าใจ และยังไม่มีการสอนในหลักสูตรการศึกษาใดๆ ซึ่ง แน่แน่นอนว่าการกล่อมเกล่าให้คนมีความคิด ความเชื่อ และความเข้าใจและศรัทธาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ย่อมต้อง ใช้เวลา และโดยเฉพาะในเรื่องการเมืองด้วยแล้ว นอกจากใช้เวลาแล้วยังต้องมีความอดทน และรู้จัก รอคอย เพื่อให้คนแต่ละรุ่นชนได้ซึมซับและสามารถที่จะ นำไปสู่การใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย

เรื่องความขัดแย้งทางการเมืองไทยที่เกิดขึ้น ตลอดมา ก็หนีไม่พ้นในเรื่องการบ่มเพาะวัฒนธรรม การเมือง โดยเฉพาะเรื่องประชาธิปไตย จะอาศัย

ความเร่งมากำหนดเพื่อตั้งกฎเกณฑ์ บีบบังคับ คงเป็น เรื่องผิดธรรมชาติของความเป็นมนุษย์ การสร้างการ เปลี่ยนแปลงใดๆ จึงต้องการเวลาแห่งความเข้าใจในทาง สังคมเพื่อความอยู่อย่างต่อเนื่องของระบบ มิฉะนั้น ทุกอย่างก็อาจหมุนกลับมาที่เดิม และยิ่งเพิ่มปัญหา จนยากแก้ไขได้อีก เช่น การเมืองที่เป็นอยู่

โอกาสนี้ขอเชิญชวนอ่าน “กฎแห่งความช้า” เพื่อการแสวงหาทางออกอีกช่องทางหนึ่งในห้วงวิกฤติ ของประเทศท่ามกลางสถานการณ์การระบาดจากไวรัส โควิด-19 ที่มนุษย์ทั่วโลกกำลังเผชิญไม่เว้นแม้แต่ ประเทศไทย

ทิพย์พาพร ตันติสุนทร
ผู้อำนวยการ สถาบันนโยบายศึกษา

19 ปฏิรูปสังคม

S o c i a l R e f o r m

การลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ทิพย์พาพร ตันติสุนทร

ติดตามประชาธิปไตย

ตุลาคม 2563

แต่งตั้ง 'อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ' นั่ง รบว.คลัง คนใหม่

1. แต่งตั้ง 'อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ' นั่ง รบว.คลัง คนใหม่
2. ผลงานรัฐบาล 1 ปี ผ่านกฎหมาย 88 ฉบับ รอกฤษฎีกาตรวจอีก 18 ฉบับ
3. ขยายเวลา-เพิ่ม มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ
4. ครม. อนุมัติหลักการ เพิ่มประโยชน์ทดแทนให้ผู้ประกันตนตามมาตรา 40
5. เปิด 5 สารสำคัญ 'ร่าง พ.ร.บ.พีชกระท่อม'
6. โพลชี้ 'สังคมรับไม่ได้' ชุมชนคุกคาม จาบจ้วง ข้ำเดิม ศก.
7. 'นิด้าโพล' ชี้ ปชช. ด้าน 'เพื่อไทย' ร่วมรัฐบาล ข้างจัดขึ้นทางการเมืองต่างกัน
8. เปิดผลโพล ปชช. มองการเมืองวนแบบเก่าชนคน ลงถนน
9. ประกาศ 'สถานการณ์ฉุกเฉิน' ที่มีความร้ายแรงใน ห้องที่กรุงเทพฯ
10. เตรียมดำเนินคดี 'มีอบขวางขบวนเสด็จ'
11. 'ก้าวหน้า' ปีปรัฐปล่อยผู้ชุมนุม-เลิก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน
12. 'กลุ่มคณะราษฎร' จัดชุมนุมต่อเนื่องในเดือนตุลาคม
13. องค์การวิชาชีพสื่อขออิสระในการเสนอข่าว
14. 'กสม.' ชี้มีอบยังไม่มี ความรุนแรงให้ต้องสลาย
15. Super Poll: ปชช. 92.8% มอง มีอบพัง ศก.
16. อนุ กมธ. แก่ รธน. นัดแรก สรุป 5 ประเด็นตั้ง ส.ส.ร.- ทำประชามติ
17. ครม. เห็นชอบเปิดสมัยวิสามัญ ผ่านทางตันชาติ ประชุมร่วมรัฐสภา 26-27 ตุลาคม
18. 'พรรคก้าวไกล' แลงการณ์ 4 ข้อชี้ 'บิ๊กตู่' ลาออก
19. 'กมธ.' ยังไม่สรุปเรื่องทำประชามติก่อนแก้ รธน. ทั้ง ฉบับ
20. ปธ.สภาฯ' เสนอให้เปิดประชุมวิสามัญถกปัญหา ความขัดแย้ง
21. 19 ตุลาคม มีอบราษฎร จัดชุมนุมดาวกระจาย เรียก ร้อง 3 ข้อ
22. ศาลอาญายกเลิกคำสั่งปิดแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์
23. โปรดเกล้าฯ พระราชกฤษฎีกา เรียกประชุมสมัย วิสามัญแห่งรัฐสภา
24. มีอบขีดเส้นตาย 'บิ๊กตู่' ลาออกใน 3 วัน
25. นรม. วอนถอยคนละก้าวเข้าสภา
26. Dusit Poll: รัฐอย่าซื้อเวลา เตือนผู้ชุมนุมอย่าตก เป็นเครื่องมือ
27. NIDA Poll: ปชช. กังวลกลัว 'มีอบ' บานปลาย
28. SUPER POLL: ปชช. มองว่ามีอบชุมนุมสงบ
29. SUPER POLL: ชี้ 'มีอบ' ไม่ใช่ทางออก
30. รัฐบาลพร้อมใช้เวทีสภาคลี่คลายปัญหาประเทศ
31. เครือข่ายปกป้องสถาบันนัดรวมตัว 1 พ.ย. หน้าวัด พระแก้ว
32. ศาล รธน. อ่านคำพิพากษา คดี ส.ส. คดีถือหุ้นสื่อ
33. ราชกิจจานุ: กระเป๋าคลังขาดทุนสะสมกว่า 1 ล้าน ล้านบาท
34. โฆษกรัฐฯ: เศรษฐกิจไทยดีกว่าคาดการณ์

แต่งตั้ง ‘อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ’ นั่ง สมว.คลัง คนใหม่

‘อาคม เต็มพิทยาไพสิฐ’ นั่ง สมว.คลัง

วันที่ 5 ตุลาคม 2563 เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ประกาศ แต่งตั้งนายอาคม เต็มพิทยาไพสิฐ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แทนนายปรีดี ดาวฉาย ที่ยื่นใบลาออก

ผลงานรัฐบาล 1 ปี ผ่านกฎหมาย 88 ฉบับ รอ กฤษฎีกาตรวจอีก 18 ฉบับ

วันที่ 6 ตุลาคม 2563 นางสาวรัชดา ธนาดิเรก รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงผลงาน รัฐบาลด้านกฎหมายว่าตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2562 ซึ่งเป็นการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ในวาระแรกของรัฐบาลจนกระทั่งถึงวันที่ 1 ตุลาคม 2563 ครม. ได้พิจารณาผ่านร่างกฎหมายไปแล้วทั้งหมด 88 ฉบับ โดยเป็นร่างพระราชบัญญัติที่ ครม. อนุมัติในหลักการ แล้วและอยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา 28 ฉบับ และยังมีร่างกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว และอยู่ระหว่างที่รอแต่ละกระทรวงยืนยัน 18 ฉบับ อีกทั้งยังมีร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (วิปรัฐบาล) 13 ฉบับ

ในจำนวน 88 ฉบับนี้ เป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว 14 ฉบับ และพระราชบัญญัติที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของรัฐสภาอีก 15 ฉบับ และที่กำลังจะมีผลบังคับใช้อีก 1 ฉบับ ในจำนวนนั้น ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการบังคับบุคคลให้สูญหาย ร่างพระราชบัญญัติการสืบสวนคดีอาญา ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

สำหรับพระราชบัญญัติที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา และจะมีผลโดยตรงกับเฉพาะเกษตรกร คือ พระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งเป็นการแก้ไขพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูเดิมซึ่งฉบับใหม่มีผลบังคับใช้แล้ว เพื่อให้กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสามารถรับภาระชำระหนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่ของเกษตรกรที่มีบุคคลค้ำประกันได้ เป็นการช่วยเหลือ

ลูกหนี้และสมาชิกที่ตัวเองมีหนี้ที่มีบุคคลค้ำประกันได้จะ ทำให้เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นหนี้ได้อีกจำนวนมาก

ขยายเวลา-เพิ่ม มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ

เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2563 ที่ประชุมศูนย์บริหารสถานการณ์เศรษฐกิจจากผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) หรือ ศบค. เห็นชอบมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ “ช้อปดีมีคืน” และปรับปรุงมาตรการเราเที่ยวด้วยกันและมาตรการกำลังใจ ประกอบด้วย

1 มาตรการ “ช้อปดีมีคืน” ลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีภาษี 2563 สำหรับค่าซื้อสินค้าและบริการที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมถึงหนังสือ และสินค้า OTOP ตามจำนวนที่จ่ายจริง แต่รวมกันไม่เกิน 30,000 บาท (ยกเว้นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ยาสูบ สลากกินแบ่งรัฐบาล น้ำมัน ค่าที่พัก และค่าตัวเครื่องบิน) เริ่ม 23 ตุลาคม – 31 ธันวาคม 2563

ทั้งนี้ ยกเว้นประชาชนที่ได้ใช้สิทธิตาม 1) โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ หรือ 2) โครงการคนละครึ่ง แล้ว จะไม่สามารถใช้สิทธินี้ได้

2 ปรับปรุงมาตรการ “เราเที่ยวด้วยกัน” และ “กำลังใจ” เพิ่มสิทธิให้เจ้าหน้าที่ศูนย์บริการสาธารณสุข สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 570 คน และเจ้าหน้าที่หัวหน้างานสาธารณสุขมูลฐานและงานสุขภาพภาคประชาชนระดับจังหวัด และระดับอำเภอ กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 2,615 คน สามารถเข้าร่วมโครงการกำลังใจได้

สำหรับผู้ที่เข้าร่วมโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” สามารถใช้บริการโรงแรมที่พัก และใช้ E-Voucher สำหรับสนับสนุนค่าอาหาร ค่าเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว ค่าสินค้า OTOP ในจังหวัดภูมิลำเนาตามทะเบียนบ้านได้ ทั้งนี้ ขยายระยะเวลาโครงการกำลังใจ และเราเที่ยวด้วยกัน ถึงวันที่ 31 มกราคม 2564 และอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการกำลังใจ และเราเที่ยวด้วยกัน ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2564

ในวันที่ 12 ตุลาคม 2563 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการทั้งสอง พร้อมอนุมัติอีก 3 โครงการ คือ

มาตรการเติมเงินในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ให้ประชาชน 14 ล้านคน คนละ 1,500 บาท

มาตรการคนละครึ่ง เป็นการกระตุ้นค่าใช้จ่าย ซึ่งรัฐกับประชาชนออกคนละครึ่ง เน้นไปยังร้านค้าปลีก

แต่ต้องมีขึ้นทะเบียน และเป็นการจ่ายเงินโดยตรง ผ่าน e-wallet และ

มาตรการ ข้อปดิมิติน ประชาชนสามารถนำค่าใช้จ่ายจากการซื้อสินค้ามาลดหย่อนภาษีได้ 30,000 บาท

มาตรการเหล่านี้ มีเป้าหมายดึงเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการหมุนเวียนทั้งระบบ ทั้งการผลิต การจ้างงาน ทำให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ เชื่อว่าจะมีเงินเข้าระบบ 2 แสนล้านบาท

4

คส. อนุมัติหลักการ เพิ่มประโยชน์ทดแทน ให้ผู้ประกันตนตามมาตรา 40

เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2563 นางสาวไตรศุลี ไตรสรณกุล รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงผลประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินสมทบ ประเภทของประโยชน์ทดแทน ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแห่งสิทธิในการรับประโยชน์ทดแทนของบุคคลซึ่งสมัครเป็นผู้ประกันตน

สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ เป็นการปรับปรุงอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนเกี่ยวกับเงินค่าทำศพ และเงินสงเคราะห์กรณีถึงแก่ความตาย สำหรับบุคคลซึ่งไม่ใช่ลูกจ้าง แต่สมัครเข้าเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 สำหรับอัตราการจ่ายประโยชน์ทดแทนใหม่ที่ปรับปรุง เป็นดังนี้

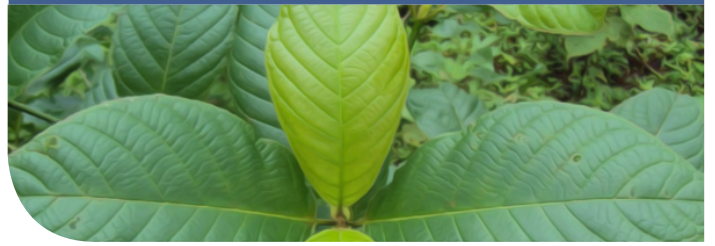
สำหรับผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละ 70 บาท หรือเดือนละ 100 บาท ถึงแก่ความตาย อัตราเดิมจะได้เงินค่าทำศพ 20,000 บาท เพิ่มขึ้นเป็น 25,000 บาท และเงินสงเคราะห์อัตราเดิม 3,000 บาท เพิ่มเป็น 8,000 บาท ส่วนผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเดือนละ 300 บาท ถึงแก่ความตาย อัตราเดิมจะได้เงินค่าทำศพ 40,000 บาท อัตราใหม่ 50,000 บาท

จากข้อมูลกระทรวงแรงงาน ณ วันที่ 30 เมษายน 2563 รวมมีผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ทั้งหมด 3,353,939 คน จัดเก็บเงินสมทบเข้ากองทุนในปี 2562 ได้จำนวน 1,557 ล้านบาท และเงินสมทบจากรัฐบาล 779 ล้านบาท มีการจ่ายประโยชน์ทดแทนให้กับผู้ประกันตนที่ถึงแก่ความตายเป็นเงินค่าทำศพและเงินสงเคราะห์ประจำปี 2562 จำนวน 200 ล้านบาท

และเมื่อจ่ายประโยชน์ทดแทนในอัตราใหม่คาดว่าจะในปี 2563 - 2564 กองทุนประกันสังคมจะต้องจ่ายเงินค่าทำศพเพิ่มขึ้นประมาณปีละ 77 ล้านบาท และเงินสงเคราะห์เพิ่มขึ้นปีละ 93 ล้านบาท

5

เปิด 5 สาระสำคัญ 'ร่าง พ.ร.บ.พืชกระท่อม'

วันที่ 12 ตุลาคม นางสาวรัชดา ธนาดิเรก รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงผลประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) ว่า ครม. อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) พืชกระท่อม พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ ซึ่งเป็นการกำหนดมาตรการควบคุมพืชกระท่อม เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนเข้าถึงพืชกระท่อม และป้องกันไม่ให้มีการนำพืชกระท่อมไปใช้ในทางที่ผิด โดยมีสาระสำคัญ เช่น

1 กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออก พืชกระท่อม เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท

2 ห้ามขายพืชกระท่อมให้กับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี และสตรีมีครรภ์ ห้ามใช้ จ้างวาน หรือยินยอม ให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ขายพืชกระท่อม ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท ห้ามมิให้ขายพืชกระท่อมในสถานที่บางแห่ง เช่น โรงเรียน หอพัก สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนสนุก หรือขายผ่านอินเทอร์เน็ต หรือเรขาย ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 40,000 บาท

3 ห้ามโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดพืชกระท่อม ฝ่าฝืนมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน และปรับไม่เกิน 500,000 บาท

4 ห้ามผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เสพพืชกระท่อม และห้ามผู้มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป เสพพืชกระท่อมแบบ 4 x 100 (ผสมกับยา ยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์) รวมทั้งห้ามมิให้ผู้ใดยุยงส่งเสริมให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี หรือสตรีมีครรภ์เสพพืชกระท่อม ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

5 กำหนดให้กฎหมายฉบับนี้ไม่มีผลบังคับใช้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยา อาหาร และเครื่องสำอาง ที่มีส่วนผสมของพืชกระท่อม ตามกฎหมายว่าด้วยผลิตภัณฑ์สมุนไพร ยา อาหารและเครื่องสำอาง

6 โพลี'ลังคมรับไม่ได้'ชุมนุมคุกคาม
จวบจ้วง ข้าเต็มศก.

จากการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 97.6 ระบุรับไม่ได้จากขบวนการปั่นกระแส ยั่วยุ ปลุก ระดมต่างๆ ในเรื่องใช้อารมณ์ ไร้เหตุผล รองลงมา คือ ร้อยละ 96.1 ระบุ จาบจ้วง ล้วงละเมิด ทำลายเสาหลัก ของชาติ, ร้อยละ 95.7 ระบุ คุกคาม ทำลายผู้อื่นที่เห็น ต่าง, ร้อยละ 94.1 ระบุ ใส่ร้ายป้ายสี พ่นสี และสาดสี และร้อยละ 93.4 ระบุ ก้าวร้าว หยาบคาย ใช้คำไม่ สุภาพ ตามลำดับ

ที่น่าสนใจคือ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 89.0 ไม่ต้องการการแสดงออกของกลุ่มประชาธิปไตยที่ลวงละเมิด ทำลายผู้อื่น ทำให้คนเห็นต่างเดือดร้อน คุกคาม ใช้ความรุนแรง ในขณะที่ร้อยละ 11.0 ต้องการ

ที่น้ำเป็นห่วงคือ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.8 เป็น
ทุกข์ใจเมื่อเห็นมือบ่อก่อก่เกิดความรุนแรงบานปลาย ใน
ขณะที่ร้อยละ 5.2 ระบุไม่เป็นทุกข์

ผศ.ดร.นพดล ให้ความเห็นว่า ทางออกของ
ประเทศในสถานการณ์ที่เปราะบางนี้มีแนวทางที่เป็นไป
ได้อย่างน้อย 3 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 2 ทุกฝ่ายรู้เท่าทันการปลูกปั่นกระแสที่กำลังเกิดขึ้นจากต้นตออย่างน้อยสองส่วน คือ ส่วนแรก การใช้เทคโนโลยีผ่าน บอต (bot) และเอไอ (AI) ในแพลตฟอร์มต่างๆ ของโลกโซเชียลกระตุ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนทำให้คนที่เคยอยู่กลางๆ ถูกผลักเลือกข้าง และส่วนที่สอง คือการใช้กลุ่มคนอีกจำนวนหนึ่งเปิดประเด็นปั่นกระแส จากหลักร้อยปั่นเป็นหลักล้านตามที่หลายฝ่ายทราบดี จึงต้องรณรงค์ให้เกิดความรู้เท่าทัน และ

แนวทางที่ 3 คือ การใช้การชี้แจงด้วยเหตุผล และหลักฐานชนะใจกลุ่มพลังเงียบ ถึงแม้ว่ากลุ่มตั้งตนเป็นฝ่ายตรงข้ามจะไม่ยอมรับการชี้แจงที่พวกเขาจะมองว่าเป็นการแก้ตัวก็ตาม แต่ก็ต้องชี้แจงไม่ใช่เดินหนี เพราะจะเสียกลุ่มคนไปสองกลุ่มหรืออาจจะเสียกลุ่มเคยอยู่เป็นพวกไปด้วยก็ได้

7 ‘นิต้าโพล’ ซี ปชช. ค้าน ‘เพื่อไทย’ ร่วมรัฐบาล

ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล”

วันที่ 4 ตุลาคม 2563 ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยผลสำรวจของประชาชน เรื่อง “ความเคลื่อนไหวพรรคเพื่อไทย” ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 29 - 30 กันยายน 2563 จากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพ ทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,316 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในพรรคเพื่อไทย การสำรวจอาศัยการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็นจากบัญชีรายชื่อฐานข้อมูลตัวอย่างหลัก (Master Sample) ของ “นิด้าโพล” สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 97.0

จากการสำรวจเมื่อถามถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการเปลี่ยนแปลงในพรรคเพื่อไทย (เช่น การลาออกจากประธานคณะกรรมการยุทธศาสตร์พรรคฯ ของคุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์ และการลาออกจากหัวหน้าพรรคฯ ของนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 37.16 ระบุว่า เป็นแค่การปรับเปลี่ยนตัวๆ ไปของพรรคฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

รองลงมา ร้อยละ 19.30 ระบุว่า เป็นการส่งสัญญาณว่าอาจมีการยุบสภาเพื่อเลือกตั้งใหม่เร็วๆ นี้, ร้อยละ 9.27 ระบุว่า เป็นกลลวงทางการเมืองของ

พรรคฯ ในการเอาชนะรัฐบาล, ร้อยละ 8.36 ระบุว่า คนในตระกูลชินวัตรจะเข้ามาควบคุมพรรคฯ เอง, ร้อยละ 7.14 ระบุว่า เป็นสัญญาณว่าพรรคเพื่อไทยกำลังจะแตก, ร้อยละ 6.00 ระบุว่า พรรคฯ กำลังมีข้อตกลงปรองดองกับรัฐบาล, ร้อยละ 4.71 ระบุว่า พรรคฯ เตรียมเข้าร่วมรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

ร้อยละ 3.65 ระบุว่า เป็นการส่งสัญญาณว่า พรรคฯ ไม่สนับสนุนกลุ่มแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม, ร้อยละ 0.23 ระบุว่า อื่นๆ ได้แก่ มีการเตรียมตัวเพื่อลงสมัครการเมืองท้องถิ่น และเกิดความขัดแย้งภายในพรรค และร้อยละ 17.25 ระบุว่า ไม่ทราบ/ไม่ตอบ/ไม่สนใจ

ด้านความคิดเห็นของประชาชนหากพรรคเพื่อไทยจะตัดสินใจร่วมรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า ร้อยละ 15.88 ระบุว่า เห็นด้วยมาก เพราะเพื่อลดความขัดแย้งทางการเมือง เพื่อประเทศจะได้เดินหน้าต่อไปได้ ขณะที่บางส่วนระบุว่าจะได้ช่วยกันบริหารประเทศให้ดีขึ้น เนื่องจากพรรคเพื่อไทยมีประสบการณ์การทำงานทางการเมืองมานาน, ร้อยละ 16.41 ระบุว่า ค่อนข้างเห็นด้วย เพราะเพื่อลดความขัดแย้งทางการเมือง สร้างการปรองดอง ขณะที่บางส่วนระบุว่า จะสามารถช่วยกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ดีขึ้นได้

ร้อยละ 16.87 ระบุว่า ไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะมีแนวทางการทำงานทางการเมืองไม่เหมือนกัน มีอุดมการณ์ที่แตกต่างกัน จึงทำให้ทำงานร่วมกันได้ค่อนข้างยาก, ร้อยละ 49.09 ระบุว่า ไม่เห็นด้วยเลย เพราะแนวคิด จุดยืนทางการเมือง การทำงานมีความแตกต่างกันซึ่งถ้าเข้าร่วมอาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังได้ และร้อยละ 1.75 ระบุว่า ไม่ทราบ/ไม่ตอบ/ไม่สนใจ

ท้ายที่สุด เมื่อถามถึงความคิดเห็นของประชาชนหากพรรคเพื่อไทยจะตัดสินใจจัดตั้งรัฐบาลร่วมกับพรรคพลังประชารัฐ แต่นายกรัฐมนตรีไม่ใช่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา พบว่า ร้อยละ 24.09 ระบุว่า เห็นด้วยมาก เพราะจะได้มีการแก้ไขปัญหา พัฒนา เปลี่ยนแปลงการเมืองไทยร่วมกัน ซึ่งจะสามารถทำให้ประเทศเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

8

โพลชี้ ประชาชนมองการเมืองวนแบบเก่าขบคนลงถนน

วันที่ 11 ตุลาคม 2563 ผศ.ดร.นพดล กรรณิกา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยซูเปอร์โพล (SUPER POLL) นำ

เสนอผลสำรวจภาคสนาม เรื่อง “การเมืองใหม่ หรือเก่า สดสี” กรณีศึกษาประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ โดยดำเนินโครงการทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 5,260 ตัวอย่าง ดำเนินโครงการระหว่าง 1 มิถุนายน-10 ตุลาคม 2563 ที่ผ่านมา

เมื่อถามถึง การเมืองของพรรคการเมืองต่างๆ วันนี้ พบว่าส่วนใหญ่หรือร้อยละ 93.3 ระบุ เป็นการเมืองเก่า เพราะนำมวลชนลงถนน เคลื่อนไหวนอกสภา สนับสนุนกลุ่มจากจ้วงลวงละเมิดสถาบัน เสาหลักของชาติ สดสี เสียดสี ฟันสี จ้องโค่นล้มรัฐบาล ไม่สนใจว่าจะเข้าเต็มวิกฤติชาติและทุกข์ยากของประชาชน ขอให้พรรคพวกตนขึ้นมีอำนาจ ปล่อยต่างชาติเข้าแทรกแซงสันคลอนประเทศ ยังไม่มีผลงานแต่จะเข้ามาทำงาน กลุ่มการเมืองระดมทุนบริจาคจากประชาชนไปช่วยเหลือโควิดแต่เอาไปจ่ายค่าน้ำค่าไฟกักเก็บไว้จ่ายประชาชนไม่หมด ยังเห็นการทำงานการเมืองแบบเดิมๆ ในขณะที่ ร้อยละ 6.7 ระบุเป็นการเมืองใหม่ เพราะมีคนรุ่นใหม่ นโยบายใหม่ มาตรการใหม่ สถานการณ์ใหม่ ช่วงโควิด-19 มีประเด็นใหม่ ใช้เทคโนโลยีโซเชียลมีเดียทำงานการเมือง เป็นต้น ที่น่าพิจารณา คือ เมื่อเปรียบเทียบกับแนวโน้ม ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงต้นเดือนตุลาคม 2563 ต่อพรรคการเมืองที่ตั้งใจจะเลือกตั้ง ถ้าวันนี้เลือกตั้ง พบว่า ในเดือนมิถุนายน พรรคอันดับหนึ่ง ได้แก่ พรรคก้าวไกล (อนาคตใหม่เดิม) ร้อยละ 11.7 และเพิ่มขึ้นอีกในเดือนกรกฎาคม มาอยู่ที่ร้อยละ 13.0 แต่ตั้งแต่ต้นเดือนกันยายน ปลายเดือนกันยายน จนถึงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา สัดส่วนของผู้ตั้งใจจะเลือกพรรคก้าวไกล (พรรคอนาคตใหม่เดิม) ร่วงหล่นลงมาตามลำดับจากร้อยละ 13.0 ในเดือนกรกฎาคม มาอยู่ที่ร้อยละ 5.9 ในต้นเดือนกันยายน ร้อยละ 2.4 ในปลายเดือนกันยายน และร้อยละ 1.2 ในช่วงต้นเดือนตุลาคมที่ผ่านมา

ในขณะที่พรรคเพื่อไทย ช่วงเดือนมิถุนายน อยู่ที่ร้อยละ 10.8 เดือนกรกฎาคม อยู่ที่ร้อยละ 9.3 ต้นเดือนกันยายน อยู่ที่ร้อยละ 5.4 ปลายกันยายน อยู่ที่ร้อยละ 2.3 แต่ต้นตุลาคมขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 4.9

ที่น่าสนใจคือ พรรคพลังประชารัฐ ช่วงเดือนมิถุนายน อยู่ที่ร้อยละ 9.4 กรกฎาคม อยู่ที่ร้อยละ 10.9 ต้นกันยายน (ช่วงถูกอภิปราย) กลับสูงขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 18.8 แต่ปลายกันยายน ตกหล่นมาอยู่ที่ร้อยละ 4.9 แต่ต้นตุลาคมขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 6.1

ส่วนพรรคอื่นๆ ทั้งพรรคร่วมรัฐบาล และพรรคฝ่ายค้านอื่นๆ สัดส่วนไม่แตกต่างกันนักในแต่ละช่วงเดือนที่ทำการสำรวจ อย่างไรก็ตาม ที่น่าสนใจคือ ทุกช่วงเวลาสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการพรรคการเมือง

ใหม่แท้จริง ไม่เป็นต้นตอของความขัดแย้งของคนในชาติ ไม่ล่วงละเมิดร่วมมือกับต่างชาติสันคลอนสถาบัน เส้าหลักของชาติ ชื่อสัตย์ ไม่แย่งตำแหน่ง ทฤษฎีหักหลังกัน มีผลงานช่วยเหลือประชาชนได้จริง และอื่นๆ คือสัดส่วนเดือนมิถุนายน อยู่ที่ร้อยละ 57.0 เดือนกรกฎาคม อยู่ที่ร้อยละ 59.6 ต้นกันยายน อยู่ที่ร้อยละ 62.9 ปลายกันยายน พุ่งสูงขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 84.0 และต้นตุลาคม อยู่ที่ร้อยละ 81.9

ที่น่าสนใจคือ ความเป็นจริงในโลกโซเชียล พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 82.8 ใช้อินเทอร์เน็ต ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา ในขณะที่ร้อยละ 17.2 ไม่ได้ใช้ และที่น่าสนใจ คือ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.3 ไม่ใช้ทวิตเตอร์ (Twitter) ทวิต ริทวิต เรื่องการเมืองเลย ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 5.7 เท่านั้นที่ใช้ ยิ่งไปกว่านั้น ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 94.7 ไม่เคยใช้เฟซบุ๊ก (Facebook) โพสต์ แชร์ เรื่องการเมืองเลย ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 5.3 เท่านั้นที่ทำ ยิ่งไปกว่านั้นอีก ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.0 ไม่เคยใช้อินสตาแกรม (IG) โพสต์ อะไรเรื่องการเมืองเลย ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้นที่ทำ

อย่างไรก็ตาม ที่น่าขบคิดคือ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.0 ระบุ ถือว่าเป็นการแทรกแซงประเทศไทยที่มีการออกมาเคลื่อนไหวของ บริษัทโซเชียลมีเดียข้ามชาติ บางบริษัท เรื่องการเมือง และเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองต่างชาติบางประเทศ กับการแทรกแซงการเมืองและเรื่องละเอียดอ่อนกระทบจิตใจของคนไทย ในขณะที่ร้อยละ 16.0 ไม่ถือว่าเป็นการแทรกแซง

ยิ่งไปกว่านั้น ผลสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 84.8 ระบุ น่ารังเกียจ ที่มีการออกมาเคลื่อนไหวของ บริษัทโซเชียลมีเดียข้ามชาติ บางบริษัท เรื่องการเมือง และเจ้าหน้าที่รัฐ นักการเมืองต่างชาติบางประเทศ กับการแทรกแซงการเมืองและเรื่องละเอียดอ่อนกระทบจิตใจของคนไทย

นอกจากนี้ ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า ข้อมูลความเป็นจริงในโลกโซเชียลน่าจะถูกพิสูจน์จากผลการศึกษาค้นคว้าได้ว่า จำนวนคนที่ทวิต ริทวิต โพสต์ แชร์ ในโซเชียลมีเดียในเรื่องการเมืองเป็นคนไทยในประเทศไทย เพียงร้อยละ 5 เท่านั้น หรือประมาณการจากจำนวนคนไทยที่ถูกศึกษาค้นคว้านี้ทั้งหมดประมาณ 2 - 3 ล้านคนเท่านั้น จากกลุ่มเป้าหมาย 50 กว่าล้านคน และในจำนวนประมาณ 2 - 3 ล้านคนที่ใช้โซเชียลมีเดียเรื่องการเมือง ก็มีการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ สนับสนุนรัฐบาล ไม่สนับสนุนรัฐบาล และพลังเงียบ ไม่ใช่จะอยู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่ายเดียว

9

ประกาศ‘สถานการณ์ฉุกเฉิน’ ที่มีความร้ายแรงในท้องที่กรุงเทพมหานคร

ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน
ที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร

เมื่อเวลาประมาณ 04.00 น.วันที่ 15 ตุลาคม 2563 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้ออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร เพื่อควบคุมความไม่สงบที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันที่ 14 ตุลาคม ที่มีการกระทำที่กระทบต่อขบวนเสด็จพระราชดำเนิน

หลังจากประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ยังได้มีการออกคำสั่งนายกรัฐมนตรีในเรื่องอื่นๆ อีกเช่น

- 1 ให้ พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้กำกับการปฏิบัติงานของหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง
- 2 ให้ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง มีหน้าที่และอำนาจในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

และยังมีการประกาศข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 ประกอบมาตรา 11 แห่ง พ.ร.ก.การบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน 2548 โดยมีเนื้อหาสรุปว่า ห้ามมิให้มีการชุมนุมมั่วสุม ณ ที่ใดๆ ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป หรือกระทำการใดอันเป็นการยุยงไม่ให้เกิดความสงบเรียบร้อย ห้ามเสนอข่าว จำหน่าย หรือทำให้แพร่หลายซึ่งหนังสือสิ่งพิมพ์ หรือสิ่งอื่นใด รวมทั้งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์บรรดาที่มีข้อความอันอาจทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว หรือเจตนาบิดเบือนข้อมูล ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในสถานการณ์ฉุกเฉินจนกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อย รวมถึงห้ามใช้เส้นทางคมนาคม หรือยานพาหนะ หรือให้ใช้เส้นทางคมนาคมหรือยานพาหนะโดยมีเงื่อนไขตามที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด นอกจากนี้ ห้ามใช้หรือเข้าไปในสถานที่ใดๆ และให้ออกจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ ตามที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบกำหนด ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมควบคุมบุคคลที่สงสัยว่าจะเป็นผู้กระทำการให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉินเท่าที่มีเหตุจำเป็น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุร้ายแรงขึ้นอีก การกระทำดังกล่าวจะทำให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรง มีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้บุคคลใดๆ มารายงานตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับสถานการณ์ฉุกเฉิน มีอำนาจออกคำสั่งยึด หรืออายัดอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร หรือส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ อาวุธ สินค้าและอุปกรณ์อุปโภค บริโภค กรณีมีเหตุสงสัยว่าใช้เพื่อกระทำความผิดให้เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน มีอำนาจออกคำสั่งตรวจค้น รื้อถอนหรือทำลายสิ่งอาคารสิ่งปลูกสร้างตามความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ ให้หัวหน้าผู้รับผิดชอบมีอำนาจสั่งห้ามมิให้บุคคลกระทำการใดๆ หรือสั่งให้กระทำการใดๆ เท่าที่จำเป็นแก่การรักษาความมั่นคงของรัฐ

ต่อมาในวันที่ 17 ตุลาคม มีการกำหนดสถานที่ควบคุมเพิ่มเติม ให้ส่งไปควบคุมที่กองบัญชาการช่วยรบที่ 1 ค่ายพนิสบดีศรีอุทัย ต.เกาะจันทร์ อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี

อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 22 ตุลาคม ก็ได้มีการประกาศเลิกประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉินร้ายแรง และให้ใช้กฎหมายปกติคุ้มครองสถานการณ์ใน กทม.

10 เตรียมดำเนินคดี 'บ๊อบขวางขบวนเสด็จ'

วันที่ 14 ตุลาคม 2563 พ.ต.อ.กฤษณะ พัฒนเจริญ รองโฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติพร้อมด้วย พล.ต.ต.ปิยะ ต๊ะวิชัย รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ได้มีการแถลงข่าวเกี่ยวกับสถานการณ์การชุมนุมในวันที่ 14 ตุลาคม ที่มีกลุ่มผู้ชุมนุมที่เข้าไปในบริเวณพื้นที่หวงห้าม และขัดขวางขบวนเสด็จ ว่าทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจะดำเนินคดีตามกฎหมายกับผู้ชุมนุมอย่างเด็ดขาด เนื่องจากเป็นกลุ่มเดิมและทำผิดซ้ำเดิมๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ประกาศให้ยุติการชุมนุมตั้งแต่ เวลา 22.00 น. แต่ผู้ชุมนุมกลับละเมิดกฎหมายละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน

11 'ก๊าวหน้า' บิบบูปล่อยผู้ชุมนุม-เลิก พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

วันที่ 15 ตุลาคม 2563 คณะก๊าวหน้า ออกแถลงการณ์ ว่าการชุมนุมวันที่ 14 ตุลาคมตลอดวัน เป็นการแสดงออกซึ่งสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ และตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) รัฐบาลจึงไม่มี ความชอบธรรมและความจำเป็นที่จะประกาศ

สถานการณ์ฉุกเฉิน และนำกำลังเข้าสลายการชุมนุม จึงเรียกร้องให้รัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ปล่อยตัวผู้ถูกจับกุมทั้งหมด เปิดเผยสถานที่ที่แกนนำและผู้ชุมนุมถูกควบคุมตัวทั้งหมด ให้สิทธิในการติดต่อกับทนายและญาติ รวมทั้งยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง มิฉะนั้นสถานการณ์จะมีแต่ลุกลามบานปลาย ขยายวงการชุมนุมออกไปทั่วประเทศ

ทั้งนี้ สืบเนื่องจากการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร ตามด้วยการเข้าสลายการชุมนุมของคณะราษฎร 2563 ที่หน้าทำเนียบรัฐบาล จับตัวแกนนำและผู้ชุมนุมจำนวนมากในช่วง 4 นาฬิกาเศษที่ผ่านมา

12 'กลุ่มคณะราษฎร' จัดชุมนุมต่อเนื่องในเดือนตุลาคม

วันที่ 14 ตุลาคม 2563 กลุ่มเครือข่ายผู้ชุมนุมมีอบ 14 ตุลาคม กลุ่มปลดแอกคณะราษฎร 63 นัดรวมพล ในเวลา 08.00 น. ที่บริเวณหน้าอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เวลา 09.50 น. ได้ตั้งเวทีปราศรัยที่บริเวณถนนราชดำเนิน

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำรถเครื่องขยายเสียงขอให้ผู้ชุมนุมอยู่ในความสงบ และอย่ากีดขวางทางจราจร แต่กลุ่มคณะราษฎรขยายพื้นที่ชุมนุม จนสามารถปิดสี่แยกคอกวัว ไปถึงถนนราชดำเนิน แกนนำได้มีการกระจายไปขึ้นรถแต่ละคัน โดยมีแกนนำ คือ ทนายอานนท์ นาฎ นายภาณุพงศ์ จาดนอก หรือ ไมค์ ระยอง นายอรรถพล บัวพัฒน์ หรือ ครูใหญ่ ขอนแก่นพอกันที

ในเวลา 14.00 น. ผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปยังทำเนียบรัฐบาลโดยมีการดัดล้อแชนเป็นแนวกัน พร้อมตะโกนไล่ประยุทธ์ออกไป

เวลา 14.37 น. เมื่อมาถึงบริเวณสะพานผ่านฟ้าฯ พบจุดสกัดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทางตัวแทนจึงมีการเจรจาเพื่อขอเปิดทาง แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจขอให้หลีกเลี่ยงไปใช้เส้นทางอื่นแทน ผู้ชุมนุมฝ่าแนวกันของเจ้าหน้าที่ได้สำเร็จเป็นจุดที่สอง

การชุมนุมในวันนี้อยู่บนเส้นทางที่สมเด็จพระราชินีจะเสด็จไปทอดกฐิน มีการเข้าใกล้ขบวนเสด็จ และใช้วาจาปลุกปั่นก๊าวลวงสถาบันพระมหากษัตริย์ ผู้ชุมนุมยังอยู่ในบริเวณใกล้ทำเนียบฯ ในเวลา 04.00 น. หลังประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง เจ้าหน้าที่

ตำรวจจึงสลายการชุมนุมและจับกุมผู้ต้องหา 19 คน นำไปสอบสวนที่สถานีตำรวจสำราญราษฎร์ ผู้ต้องหาทั้ง 19 คัดค้านว่าเป็นการใช้สิทธิชุมนุมตามกฎหมาย แต่ศาลเห็นว่าเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมผู้ต้องหาทั้งหมดเนื่องจากพบว่าการกระทำความผิดซึ่งหน้า โดยปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้องของเจ้าพนักงานตำรวจศาลจึงไม่ให้ประกันตัวทั้งนี้ มีนายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ หัวหน้าพรรคก้าวไกล เดินทางไปยังกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดน ภาค 1 (ตชด.ภาค 1) สถานที่คุมขังแกนนำมีอบคณะราษฎร

วันที่ 15 ตุลาคม 2563 มีการชุมนุมที่แยกราชประสงค์ ในเวลาตั้งแต่ 16.00 น. หลัง 20.00 น. บรรยากาศตึงเครียดเป็นระยะๆ เนื่องจากในโซเชียลมีการแชร์เตือน อ้างว่าจะมีการสลายการชุมนุมในเวลา 22.00 น. นอกจากนี้ยังมีผู้ชุมนุมบางส่วนเดินทางไปที่บริเวณหน้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พร้อมตะโกนคำว่า “ปล่อยเพื่อนเรา” เวลา 21.00 น. แกนนำประกาศบนเวทีปราศรัยชี้แจงราชประสงค์ว่า ขอยุติการชุมนุมในเวลา 22.00 น. และจะกลับมาชุมนุมกันใหม่ในวันที่ 16 ตุลาคม เวลา 17.00 น. ที่ราชประสงค์เหมือนเดิม

การชุมนุมในวันที่ 16 ตุลาคม 2563 ที่บริเวณเชิงสะพานหัวช้าง มีกลุ่มผู้ชุมนุมได้ขับรถมอเตอร์ไซด์มาขวางทางและนำแบร์ริเออร์กั้นสองฝั่งถนน และมีการเป่าเสียงรถ และบีบแตร พร้อมตะโกนด้วยถ้อยคำหยาบคายเป็นระยะๆ จากนั้นได้ประชาชนมาสมทบเรื่อยๆ โดยการเผชิญหน้ากับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ยืนสกัดอยู่ ทั้งนี้ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีเจ้าหน้าที่ป้องกันฝูงชน และเตรียมรถฉีดน้ำมาสมทบ 2 คัน และประกาศขอให้ผู้ชุมนุมออกจากพื้นที่ และเดินทางกลับบ้าน โดยประกาศว่าเจ้าหน้าที่ไม่ต้องการที่จะทำร้ายประชาชน และเจ้าหน้าที่ได้มีการประกาศให้ออกจากพื้นที่ผิวจราจรอีกครั้งก่อนที่จะฉีดน้ำสกัดอีก ในขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมยังปักหลักอยู่

ล่าสุด เวลา 22.12 น. เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ประกาศอีกครั้งให้กลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางกลับบ้าน อีก 20 นาที แล้วค่อยมาพบกันใหม่

22.15 น. เจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านแนวแบร์ริเออร์เข้ามาพร้อมไล่และกระบอง จากนั้นมีการฉีดน้ำสลายการชุมนุม 1 ครั้ง ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ได้มีการประกาศเรื่อยๆ ให้ประชาชนออกจากพื้นที่ผิวจราจร เจ้าหน้าที่ได้มีการวิ่งไล่ดันขึ้นมาเรื่อยๆ ทั้งนี้ มีตำรวจชุดจับกุมได้เข้าจับกุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่มีการฝ่าฝืนตามข้อ

22.35 น. เจ้าหน้าที่มุ่งหน้ามาเรื่อยๆ จนถึงแยกราชเทวี และได้ประกาศอีกครั้งว่าหากมีการฝ่าฝืนจะให้ชุดจับกุมเข้าจับกุมทันที มุ่งหน้าไปแยกพญาไท ฝ่ายผู้ชุมนุมประกาศยุติการชุมนุมในวันนี้ เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย และมีผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บจากการปะทะกับตำรวจหลายคน ขณะเดียวกันทางฝ่าย เจ้า

หน้าที่ตำรวจก็ได้รับบาดเจ็บจากการปะทะจนต้องนำส่งโรงพยาบาลตำรวจเช่นกัน

วันที่ 17 ตุลาคม 2563 ตั้งแต่เวลา 16:00 น. มีการชุมนุมแฟลชม็อบในหลายจุด ได้แก่ สถานีรถไฟฟ้าวงเวียนใหญ่, บริเวณแยกอุดมสุข-บางนา, สามย่านมิตรทาวน์, บริเวณถนนแยกแคราย จ.นนทบุรี, ท่าแยกลาดพร้าว บริเวณตรงข้ามสวนจตุจักร ก็มีการชุมนุมแบบแฟลชม็อบและได้ยุติการชุมนุม

13

องค์กรวิชาชีพสื่อแถลงการณ์ขอ 3 ประเด็น

6 องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ และสหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทย ร่วมกันออกแถลงการณ์ แสดงความห่วงใยต่อสถานการณ์ และขอเรียกร้องต่อทุกฝ่าย ดังนี้

1 ขอให้รัฐบาลหลีกเลี่ยงการใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) ที่จะเป็นการลิดรอนเสรีภาพสื่อ โดยให้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และต้องไม่ใช่สื่อของรัฐปลุกกระดมให้ประชาชนเกิดความเกลียดชังต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

2 ขอให้ฝ่ายรัฐและผู้ชุมนุม เข้าใจและเคารพการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ให้สามารถนำเสนอข่าวได้อย่างอิสระ เพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นอย่างครบถ้วน รอบด้านและเป็นไปตามหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพสื่อมวลชน ทั้งนี้ สื่อมวลชนมีหน้าที่รายงานข่าวและข้อเท็จจริง ไม่ได้เป็นคู่ขัดแย้งกับใคร จึงไม่ควรตกเป็นเป้าหมายของการข่มขู่ คุกคามและแทรกแซงไม่ว่าจากฝ่ายใด ซึ่งอาจส่งผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ จะส่งผลกระทบต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารข้อมูลและข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ของประชาชน

3 ขอให้สื่อมวลชนทุกแขนง ทำหน้าที่การรายงานข่าวสารข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจากทุกฝ่ายอย่างตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ไม่ส่งผ่านถ้อยคำความรุนแรงที่อาจจะสร้างความเกลียดชังระหว่างคนในสังคมและให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้านมากที่สุด

วันที่ 17 ตุลาคม 2563 สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ออกแถลงการณ์ เรื่อง “เหตุการณ์สลายการชุมนุมเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563” แสดงความกังวลและเห็นว่าการชุมนุมดังกล่าวยังไม่ปรากฏลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ความรุนแรงจนเป็นเหตุถึงขั้นที่รัฐบาลต้องตัดสินใจใช้มาตรการในการสลายการชุมนุม จึงเห็นว่าเป็นการกระทำที่เกินสมควรแก่เหตุ เรียกร้องให้ทุกฝ่ายพิจารณา ดังนี้

① รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ควรใช้มาตรการที่รุนแรงในการสลายการชุมนุมโดยสงบซึ่งได้รับการรับรองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights – ICCPR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งใช้แนวทางสันติวิธีในการเจรจาแก้ไขปัญหา

② รัฐบาลไม่พึงใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุมโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมชุมนุม และต้องคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของเด็กในการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนไม่กระทำการใดที่จะมีผลกระทบต่อสวัสดิภาพ พัฒนาการ และความปลอดภัยทางร่างกายและจิตใจของเด็ก ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการรับรองไว้ตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child – CRC)

③ รัฐบาลและฝ่ายนิติบัญญัติควรใช้กระบวนการของรัฐสภาในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และให้หลักประกันว่าข้อเรียกร้องของผู้ชุมนุมทุกกลุ่มจะได้รับการพิจารณาเพื่อนำไปสู่การยุติข้อพิพาทโดยเร็ว

④ รัฐบาลควรเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากปฏิบัติการการสลายการชุมนุม ทั้งผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการบาดเจ็บจากการถูกสั่งให้ปฏิบัติการ รวมทั้งดูแลให้ผู้เข้าร่วมการชุมนุมที่ถูกควบคุมตัวจากการชุมนุมโดยสงบได้เข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานในกระบวนการยุติธรรม

⑤ การใช้สิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก ทุกฝ่ายควรเคารพสิทธิมนุษยชนของบุคคลอื่น หลีกเลี่ยงการใช้ถ้อยคำหรือการสื่อสารด้วยวิธีการใดๆ ที่สร้างความขัดแย้ง ความเกลียดชัง ปลุกเร้าให้เกิดความรุนแรง และดูหมิ่นเหยียดหยามศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น

วันที่ 18 ตุลาคม 2563 ผศ.ดร.นพดล กรรณิกา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยซูเปอร์โพล (SUPER POLL) นำเสนอผลสำรวจภาคสนาม เรื่อง “ทำไม ทำร้ายประเทศไทยของฉันท” กรณีศึกษาประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ โดยดำเนินโครงการทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จำนวน 1,891 ตัวอย่าง ดำเนินโครงการระหว่าง 14 – 17 ตุลาคม ที่ผ่านมามีพบว่า

ประชาชน ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 87.9 อยากถามว่า เหตุใดผู้ชุมนุมจึงทำร้ายประเทศ ปลุกปั่นกระแสแตกแยกของคนในชาติ ทำไปเพื่ออะไร ทำเพื่อใคร ทำไมเลือกทำตอนนี้ ในขณะที่ ร้อยละ 12.1 ไม่อยากถาม

ที่น่าพิจารณา คือ เมื่อถามถึงความเห็นต่อภาพเศรษฐกิจเกาะฮ่องกง ก่อนและหลัง มีอบคนรุ่นใหม่และความขัดแย้งรุนแรงบานปลายของคนในเกาะฮ่องกง พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 93.4 ระบุเสียหาย แหย่นักลงไปอีกหลังมีมีอบขัดแย้งรุนแรงบานปลาย ความแตกแยกของคนในเกาะฮ่องกง ในขณะที่ร้อยละ 6.6 ระบุไม่แย ไม่เสียหายนอกจากนี้ เมื่อถามถึงความเห็นต่อภาพเศรษฐกิจของประเทศลิเบีย ก่อนและหลังขัดแย้งรุนแรงบานปลาย เกิดจลาจล ต่างชาติอ้างความชอบธรรมเข้าแทรกแซง พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 91.3 ระบุเสียหาย แหย่นักลงไปอีก ในขณะที่ ร้อยละ 8.7 ไม่แย ไม่เสียหาย

เมื่อถามถึงความเห็นต่อภาพเศรษฐกิจของประเทศไทย ก่อนและหลังมีอบขัดแย้งรุนแรงบานปลายชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความแตกแยกของคนในชาติ พบว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 92.8 เสียหาย แหย่นักลงไปอีก ในขณะที่ร้อยละ 7.2 ไม่แย ไม่เสียหาย และที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งคือส่วนใหญ่หรือร้อยละ 97.3 เป็นทุกข์และเดือดร้อนจากการชุมนุม มีอบ ถ้าเกิดวิกฤติเศรษฐกิจและวิกฤติโควิดที่แย่งลงไปอีก ในขณะที่เพียงร้อยละ 2.7 ไม่ทุกข์ ไม่เดือดร้อนอะไร

อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 93.4 ยังคงอยากเห็นและต้องการให้คนไทย รู้รักสามัคคี บ้านเมืองสงบสุขโดยเร็ว แต่ร้อยละ 6.6 ไม่อยากเห็น ไม่ต้องการ

นอกจากนี้ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 93.2 สนับสนุนให้ทำประชาธิปไตยอย่างสงบสุข แก้ขัดแย้งกันในสภามากกว่าพาคนลงถนน แต่ร้อยละ 6.8 ไม่สนับสนุน

16

อนุ กมร. แก่ รรช. บัดแรก สรุปล 5 ประเด็น ตั้ง ส.ส.ร. - ทำประชามติ

วันที่ 6 ตุลาคม 2563 คณะอนุกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นในประเด็นข้อกฎหมายที่กรรมาธิการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมก่อนรับหลักการ ตั้งขึ้น ได้มีข้อสรุปในการตั้งประเด็นเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการทำประชามติจำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

- 1 ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขมาตรา 256 ที่เสนอพรรคร่วมฝ่ายค้านและรัฐบาล ขัดกับรัฐธรรมนูญและคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 18-22/2555 หรือไม่
- 2 การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ต้องออกเสียงประชามติก่อนหรือไม่ และต้องออกเสียงประชามติทั้งหมดกี่ครั้ง และต้องมีกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติรัฐธรรมนูญก่อนหรือไม่ ใช้กฎหมายปัจจุบันได้หรือไม่
- 3 ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตราของฝ่ายค้านขัดกับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญของฝ่ายค้านและรัฐบาลที่ให้มีการตั้ง ส.ส.ร. หรือไม่
- 4 ส.ส. สามารถลงลายชื่อในญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญมากกว่าหนึ่งญัตติได้หรือไม่
- 5 หากมีการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาตามร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและรัฐสภาไม่รับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ส.ส.ร. สามารถแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่รัฐสภาไม่รับหลักการได้หรือไม่อย่างไร

17

คสม. เห็นชอบเปิดสมัยวิสามัญ ผ่านทางต้นชาติ ประชุมร่วมรัฐสภา 26-27 ตุลาคม

วันที่ 21 ตุลาคม 2563 คณะรัฐมนตรี เห็นชอบให้เปิดประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญ เพื่อให้ ส.ส. และ ส.ว. อภิปรายหาทางออกของปัญหาร่วมกันในวันที่ 26-27 ตุลาคม 2563

18

'พรรคก้าวไกล' แฉการฉก 4 ข้อ 'บิกตู' ลาวอก

วันที่ 20 ตุลาคม 2563 ที่รัฐสภา พรรคก้าวไกล นำโดย นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ส.ส.บัญชีรายชื่อ และโฆษกพรรค พร้อมด้วยนายรังสิมันต์ โรม ส.ส.บัญชีรายชื่อ รองเลขาธิการพรรค, นางสาวสุทธรธรรม สุปรรณ ณ อยุธยา ส.ส.นครปฐม และนายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ส.ส.กทม. ร่วมกันแถลงการณ์ของพรรคก้าวไกล ถึงข้อเรียกร้องต่อรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ต่อสถานการณ์การชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่ในปัจจุบันเรียกร้องใน 4 ประเด็น คือ

- 1 พลเอกประยุทธ์ ต้องยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน และปล่อยประชาชนผู้บริสุทธิ์โดยทันที
- 2 พลเอกประยุทธ์ ต้องลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ภายหลังจากยกเลิกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน
- 3 พรรคร่วมรัฐบาลทุกพรรคต้องถอนตัวจากการร่วมรัฐบาล และเลือกนายกรัฐมนตรีคนใหม่ โดยไม่อยู่ภายใต้การครอบงำของวุฒิสภา
- 4 ต้องมีการเปิดประชุมสมัชชาวิสามัญเพื่อให้รัฐสภาพิจารณาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยมีสาระสำคัญ คือ การตั้ง ส.ส.ร. ที่มาจากประชาชน ยุติอำนาจของวุฒิสภา ในการเลือกนายกรัฐมนตรี และลงมติกฎหมายปฏิรูปประเทศ รวมถึงการออกแบบระบบการเลือกตั้งที่สะท้อนถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ พรรคก้าวไกล ไม่เห็นด้วยกับการที่รัฐบาลหยาบยกเอาประเด็นในเรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์ มาใช้สร้างสถานการณ์ ยุยง ปลุกปั่น ให้เกิดความเกลียดชังในหมู่ประชาชน เพื่อให้รัฐบาลนำมาใช้เป็นเหตุในการใช้ความรุนแรงต่อประชาชนผู้เห็นต่างทางการเมือง ชาติ คือ ประชาชน

19

'กมร.' ยังไม่สรุปเรื่องทำประชามติ ก่อนแก้ รรช. กังวับ

เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2563 คณะกรรมาธิการ (กมธ.) พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก่อนรับหลักการ ได้สรุปความเห็นต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นต่างๆ ของ กมธ. ว่า ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 256 นั้น กมธ. เสียงแตกเป็น 2 ฝ่าย คือ กมธ. ที่เป็น ส.ส. เห็นว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา 256 เพื่อจัดตั้ง ส.ส.ร. มายกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับสามารถทำได้ โดยไม่ขัดรัฐธรรมนูญ แต่ กมธ. ที่เป็น

ส.ว. และนายไพบูลย์ นิติตะวัน ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ มองว่า การแก้ไขมาตรา 256 เพื่อจัดตั้ง ส.ส.ร. มายกร่างรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ไม่สามารถทำได้ ซึ่งนายไพบูลย์ ระบุว่า หาก กมธ. นำรายงานการแก้รัฐธรรมนูญเสนอเข้าสู่ที่ประชุมรัฐสภาเมื่อใด จะยื่นเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย การแก้รัฐธรรมนูญมาตรา 256 กระทำได้หรือไม่ และจะต้องทำประชามติสอบถามประชาชนก่อนรับหลักการหรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในประเด็นดังกล่าว

ส่วนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญรายมาตรานั้น ส.ว. ส่วนใหญ่มีท่าทีอ่อนลง ไม่ขัดข้องหากจะมีการแก้ไขในมาตรา 272 เรื่อง การให้อำนาจ ส.ว. โหวตเลือกนายกรัฐมนตรี โดยยอมให้ตัดอำนาจดังกล่าวทิ้ง ถ้ามีความจำเป็น รวมถึงมาตรา 270 เรื่องอำนาจ ส.ว. ในการปฏิรูปประเทศนั้น ส.ว. หลายคนยอมรับว่า ปัญหาการปฏิรูปประเทศมีเยอะทุกเรื่อง จึงอยากให้ ส.ส. เข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้การปฏิรูปประเทศประสบผลสำเร็จ ดูแล้วเสี่ยง ส.ว. ไม่ขัดข้องในการแก้รัฐธรรมนูญรายมาตรา” เลขาธิการ กมธ. กล่าว

20 ‘ปร.สภา’ เสนอให้เปิดประชุมวิสามัญแก้ปัญหาความขัดแย้ง

วันที่ 19 ตุลาคม 2563 นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ทำหนังสือด่วนที่สุด สผ 0014/10188 ถึงนายกรัฐมนตรี เรื่อง การตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. 2563 ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันมีผู้ชุมนุมประท้วงรัฐบาลและอาจจะขยายวงกว้างจนนำมาซึ่งความขัดแย้งในระดับชาติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหามิฉะนั้นแนวทางของระบอบประชาธิปไตยตามกรอบอำนาจหน้าที่ของรัฐสภา ในการนี้จึงได้มีการนัดประชุมร่วมกันในวันจันทร์ที่ 19 ตุลาคม 2563 ระหว่างประธานสภาผู้แทนราษฎร ตัวแทนจากคณะรัฐมนตรี โดยนายอนุชา นาคาศัย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ตัวแทนจากฝ่ายรัฐบาล ตัวแทนจากฝ่ายค้าน และตัวแทนจากพรรคการเมืองต่างๆ โดยมีประเด็นในการพิจารณา คือ สมควรที่จะมีการเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภาหรือไม่ หลังจากที่ยุติกันหาหรือแล้วได้ข้อสรุปและแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

1 คณะรัฐมนตรีควรมิมติเห็นชอบในการตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. 2563 เพื่อให้ทุกฝ่ายได้มีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็นและชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันและลดปัญหาข้อขัดแย้ง

2 คณะรัฐมนตรีสมควรให้มีการรับฟังความคิดเห็นของ ส.ส. และ ส.ว. โดยขอให้มีการเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 165

21 19 ตุลาคม บ็อบบราเกอร์ จัดชุมนุมดาวกระจายเรียกร้อง 3 ข้อ

วันที่ 19 ตุลาคม 2563 กลุ่ม “เยาวชนปลดแอก Free YOUTH ” จัดชุมนุมแบบดาวกระจายในหลายพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล เช่น ที่หน้าเรือนจำพิเศษกรุงเทพฯ แยกเกษตร นนทบุรี MRT กระทรวงสาธารณสุข ภาคกลางที่นครปฐม ราชสนามจันทร์ ภาคอีสานที่บุรีรัมย์ ราชภัฏบุรีรัมย์ มหาสารคาม สวนสุขภาพเทศบาลเมือง ขอนแก่น หน้าคอมเพล็กซ์ มข. อุบลราชธานี ที่สวนสาธารณะห้วยม่วง ภาคเหนือที่เชียงใหม่ อนุสาวรีย์สามกษัตริย์

ในวันนั้นกลุ่มผู้ชุมนุมได้ออกแถลงการณ์ เรียกร้องดังต่อไปนี้

- 1 หยุดดำเนินคดีแก่ประชาชนทุกกรณี
- 2 ปลดปล่อยบุคคลที่ต้องข้อหาตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐ อย่างไม่มีเงื่อนไข เนื่องจากมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรม และเกิดขึ้นภายใต้อำนาจประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง
- 3 สภาต้องรับหลักการผ่านร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เพื่อเป็นการหาทางออกให้แก่ประเทศ และเป็นการยุติปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด

22 ศาลอาญายกเลิกคำสั่งปิดแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์

วันที่ 21 ตุลาคม 2563 ศาลอาญา ถนนรัชดาภิเษก ได้ยกคำร้องขอให้ศาลสั่งระงับการแพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม URL ทั้ง 12 รายการ ซึ่งเป็นการปิดช่องทางการสื่อสารของสถานีโทรทัศน์วอยซ์ทีวี, สำนักพิมพ์ประชาไท, The Reporters, The STANDARD หรือของกลุ่มเยาวชนปลดแอก Free YOUTH โดยเหตุที่ผู้ร้องไม่ได้แสดงให้เห็นชัดแจ้งว่าเป็นการขอให้ปิดสื่อทั้งช่องทาง ทำให้ศาลมิได้รู้ข้อเท็จจริงอันถูกต้อง เข้าใจว่าเป็นการปิดกั้นเฉพาะเนื้อหาบางส่วนที่คัดค้านเสนอต่อศาล คำสั่งศาลดังกล่าวจึงไม่ถูกต้อง

ก่อนหน้านี้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ส่งข้อมูลให้ กองอำนวยการร่วมแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง (กอร.ณ.) พิจารณาและดำเนินการกับสื่อออนไลน์ที่อาจกระทำผิดตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินร้ายแรง ก่อนศาลมีคำสั่งปิดสื่อออนไลน์ของวอยซ์ทีวี และเพจเยาวชนปลดแอก ส่วนประชาไท The Reporters และ The Standard ได้ยกคำร้องไปแล้วก่อนหน้านี้

23

โปรดเกล้าฯ พระราชกฤษฎีกา เรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เปิดประชุมสมัยวิสามัญในวันที่ 26 ตุลาคม 2563

24

มือบ'ขีดเส้นตาย'บิกตู'ลาออกภายใน 3 วัน

วันที่ 21 ตุลาคม 2563 กลุ่มผู้ชุมนุมยื่นหนังสือถึงพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เพื่อให้ลาออกจากตำแหน่งนายกฯ ภายใน 3 วัน หากพลเอกประยุทธ์ ยังไม่ลาออก จะกลับมาใหม่ และจะมีข้อเรียกร้องให้ไปไกลกว่ารัฐบาล

25

บสม. วอนกอยคนละก้าวเข้าสภา

วันที่ 21 ตุลาคม 2563 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม แถลงการณ์หัวข้อ “ถอยคนละก้าว เข้าสภา ใช้สติและปัญญา แก้ปัญหาร่วมกัน” มีเนื้อหาขอร้องให้ประชาชนคนไทยทุกคน สละความรู้สึกส่วนตัว และความต้องการส่วนตัวบางอย่าง เพื่ออนาคตที่ดีของประเทศ โดยให้คำนึงถึงคนส่วนใหญ่ของประเทศที่นิ่งเงียบ ที่กำลังพยายามทำมาหากินอย่างหนัก หาเลี้ยงปากท้องของตัวเองและครอบครัว

การบริหารประเทศบนพื้นฐานหลักการตามกฎหมาย และตามแนวทางและการตัดสินใจจากรัฐสภา ไม่สามารถบริหารประเทศตามเสียงประท้วงหรือความต้องการของผู้ประท้วงกลุ่มต่างๆ ทุกกลุ่มประท้วงได้

26

Dusit Poll: รัฐอย่าใช้เวลา เดือนผู้ชุมนุมอย่าตกเป็น เครื่องมือ

วันที่ 25 ตุลาคม 2563 “สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยสวนดุสิต สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศที่มีต่อ “การชุมนุมทางการเมือง วันนี้” จำนวนทั้งสิ้น 5,738 คน (สำรวจทางออนไลน์) ระหว่างวันที่ 19-22 ตุลาคม 2563 เพื่อสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนต่อสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองที่มีเพิ่มมากขึ้นทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด เป็นประเด็นร้อนที่ประชาชนสนใจและติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพฯ ที่มีการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉินร้ายแรง ในช่วงที่ผ่านมา สรุปผลได้ ดังนี้

1 “สาเหตุ” การชุมนุมทางการเมืองที่มีเพิ่มมากขึ้นในช่วงนี้

- อันดับ 1 ไม่พอใจการบริหารงานของนายกฯ 62.33%
- อันดับ 2 ต้องการเรียกร้องประชาธิปไตย/ไม่สืบทอดอำนาจเผด็จการ 49.85%
- อันดับ 3 เป็นการแย่งชิงอำนาจทางการเมือง 48.42%
- อันดับ 4 อยากให้มีการแก้รัฐธรรมนูญโดยเร็ว 47.11%
- อันดับ 5 ผลงานของรัฐบาลแย่ 44.15%

2 สิ่งที่ยากบอกกับ “รัฐบาล” เกี่ยวกับการชุมนุมทางการเมือง ณ วันนี้ คือ

- อันดับ 1 ต้องเร่งพิจารณาหาแนวทางแก้ไข/อย่าใช้เวลา 72.37%
- อันดับ 2 ไม่ควรใช้ความรุนแรงกับผู้ชุมนุม 61.69%
- อันดับ 3 อยากให้ฟังเสียงประชาชน/ผู้ชุมนุม 60.43%
- อันดับ 4 เป็นการแสดงออกตามหลักประชาธิปไตย 57.41%
- อันดับ 5 การชุมนุมเป็นสิทธิเสรีภาพของประชาชน 53.09%

3 สิ่งที่ยากบอกกับ “ผู้ชุมนุม” คือ

- อันดับ 1 มีสติ อย่าเป็นเครื่องมือทางการเมืองให้ฝ่ายใด 73.31%
- อันดับ 2 ระวังเรื่องความปลอดภัยของโรคโควิด-19 65.97%
- อันดับ 3 ไม่ใช้ความรุนแรง 63.85%
- อันดับ 4 เคารพกฎหมาย 60.67%
- อันดับ 5 อย่าก้าวล่วงสถาบัน 60.41%

4 สิ่งที่ยากบอกกับ “สื่อมวลชน” คือ

- อันดับ 1 มีจรรยาบรรณวิชาชีพสื่ออย่างแท้จริง 84.21%
- อันดับ 2 เป็นกลาง 77.27%
- อันดับ 3 นำเสนอข่าวอย่างสร้างสรรค์/ไม่ชี้นำ 73.77%
- อันดับ 4 ไม่ยุยงปลุกปั่น 61.71%
- อันดับ 5 นำเสนอความต้องการและข้อเรียกร้องของทุกกลุ่มการชุมนุม ไม่เลือกข้าง 57.70%

5 ทำอย่างไร การชุมนุมทางการเมืองจึงจะยุติ

- อันดับ 1 ไม่ใช่ความรุนแรงทั้ง 2 ฝ่าย 61.44%
- อันดับ 2 รัฐบาลจริงจังในการแก้ไขปัญหาของผู้ชุมนุม 57.90%
- อันดับ 3 ควรมีการเจรจา/ตกลงกันแบบสันติวิธี 56.58%
- อันดับ 4 ทั้ง 2 ฝ่ายควรรับฟังความคิดเห็นด้วยเหตุผล 49.54%
- อันดับ 5 ต้องมีความยืดหยุ่นซึ่งกันและกัน/ถอยคนละก้าว 44.09%

*หมายเหตุ ผู้ตอบสามารถระบุความคิดเห็นได้มากกว่า 1 เรื่อง (ค่าร้อยละจึงคำนวณในแต่ละข้อ)

27 NIDA Poll: ปชช. กังวลกลัว'บ๊อบ'บานปลาย

วันที่ 25 ตุลาคม 2563 ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เผยผลสำรวจของประชาชน เรื่อง “รุนแรง... แดกแยก?” ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 19-20 ตุลาคม 2563 จากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,336 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับการชุมนุมของกลุ่มคณะราษฎร ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม ที่ผ่านมา การสำรวจอาศัยการสุ่มตัวอย่าง โดยใช้ความน่าจะเป็นจากบัญชีรายชื่อฐานข้อมูลตัวอย่างหลัก (Master sample) ของ “นิด้าโพล” สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีแบบง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 97.0

จากการสำรวจ เมื่อถามถึงความกังวลของประชาชนต่อการชุมนุมของกลุ่มคณะราษฎร ตั้งแต่วันที่ 14 ตุลาคม ที่ผ่านมาว่าจะเกิดการบานปลายกลายเป็นความแตกแยกและความรุนแรงในสังคม พบว่า ร้อยละ 24.48 ระบุว่า กังวลมาก เพราะกังวลว่าจะเกิดความรุนแรงขึ้นและอาจจะมียูนิที่ 3 เข้ามาแทรกแซงเหมือนที่ผ่านมา ขณะที่บางส่วนระบุว่า กลุ่มคณะราษฎรในปัจจุบันมีความเป็นตัวของตัวเองมากเกินไป หวั่นรุนแรง

ร้อยละ 34.21 ระบุว่า ค่อนข้างกังวล เพราะกังวลว่าจะมีการสร้างสถานการณ์เหมือนในอดีตเกรงว่าจะเกิดความรุนแรงระหว่างกลุ่มคนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อาจจะทำให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องถูกลูกหลงได้ รับผิดชอบต่อ

ร้อยละ 18.41 ระบุว่า ไม่ค่อยกังวล เพราะเป็นการแสดงสิทธิและเสรีภาพของกลุ่มคณะราษฎรในการเรียกร้องให้รัฐบาลรับทราบถึงเหตุผลในการชุมนุมเท่านั้น และรัฐบาลสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

ร้อยละ 22.23 ระบุว่า ไม่กังวลเลย เพราะทุกเพศทุกวัยมีสิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เป็นการชุมนุมอย่างสงบ และเป็นการชุมนุมเพียงระยะเวลาสั้นๆ และร้อยละ 0.67 ระบุว่า เฉยๆ/ไม่ตอบ/ไม่สนใจ

ท้ายที่สุด เมื่อถามถึงการตัดสินใจของประชาชนจากสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในปัจจุบันพบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 36.45 ระบุว่า กำลังคิดอยู่ว่าควรจะตัดสินใจสนับสนุนฝ่ายใด รองลงมา ร้อยละ 33.46 ระบุว่า ได้ตัดสินใจเลือกสนับสนุนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้ว ร้อยละ 29.94 ระบุว่า ขอยุ่เฉยๆ ไม่ตัดสินใจอะไร และร้อยละ 0.15 ระบุว่า ไม่ตอบ

28 SUPER POLL: ปชช. มองว่าบ๊อบชุมนุมสงบ

วันที่ 24 ตุลาคม 2563 สำนักวิจัยซูเปอร์โพล (SUPER POLL) เผยผลสำรวจจากคนสามเรื่อง “จุดร่วม คนไทย” จากกรณีศึกษา ประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ โดยดำเนินโครงการ ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จำนวน 3,135 ตัวอย่างดำเนินโครงการ ระหว่างวันที่ 18 - 23 ตุลาคม ที่ผ่านมา พบว่า

ร้อยละ 96.7 มอง บ๊อบเยาวชนว่า ควรจะชุมนุมเรียกร้องเฉพาะเรื่องการเมือง อย่าจบบ้างล่งละเมิดสถาบัน

ร้อยละ 96.4 ระบุ เป็นการชุมนุมด้วยความสงบ ไม่รุนแรง เป็นความหวังให้ประเทศได้ และ

ร้อยละ 93.7 ระบุ บ๊อบเยาวชนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สงบ ไม่รุนแรงบานปลาย

ขณะที่ความต้องการให้ผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองทำเพื่อเด็กและเยาวชน ค่ะเนนเต็ม 10 ค่ะเนน ช่วยเหลือให้เด็กมีอนาคตที่ดี มีงานทำ มีรายได้ดี ได้ 8.04 ค่ะเนน, เป็นแบบอย่างพลเมืองที่ดี มีจิตอาสา ช่วยเหลือเกื้อกูลเด็กและเยาวชน ได้ 7.94 ค่ะเนน, เป็นแบบอย่างที่ดี มีวินัย เป็นทั้งคนเก่ง คนดี คนกล้า ให้เยาวชนทำตาม ได้ 7.90 ค่ะเนน และสำนึกรักชุมชนท้องถิ่น

รู้คุณแผ่นดิน ปกป้องสถาบันหลักของชาติ ได้ 7.75 คะแนน

ทั้งนี้ เมื่อถามถึงจุดร่วมคนไทย ระหว่างคนรุ่นใหม่ กับ คนรุ่นเก่า ร้อยละ 65.1 ระบุ สำนึกรู้คุณแผ่นดิน สำนึกรักบ้านเกิด ชุมชนท้องถิ่น ร้อยละ 63.4 ระบุ ความสะอาด สวยงาม ร้อยละ 63.2 ระบุ มีทัศนคติที่ดีต่อชาติบ้านเมือง และ ร้อยละ 62.8 ระบุ ต้องการความปลอดภัยในชีวิต และร้อยละ 58.8 ระบุ มองหาพันธมิตรต่างชาติ จีน สหรัฐอเมริกา ช่วยทำประเทศไทยสงบสุข ไม่วุ่นวาย ไม่แทรกแซงภายในประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม เมื่อถามถึงความเชื่อมั่นของประชาชนต่อ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ว่าเป็นคนดี จริงใจแก้ปัญหาชาติบ้านเมือง คะแนนเต็ม 10 คะแนน พบว่าได้ 5.79 คะแนน ยังถือได้ว่าสอบผ่าน

29

SUPER POLL: ชีวীবอนไปใช้ทางออก

วันที่ 25 ตุลาคม 2563 ผศ. ดร.นพดล กรรณิกา ผู้อำนวยการสำนักวิจัยซูเปอร์โพล (SUPER POLL) นำเสนอผลสำรวจภาคสนาม เรื่อง “ต่างชาติอย่ายุ่งเรื่องของคนไทย” กรณีศึกษาประชาชนทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ โดยดำเนินโครงการทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผ่าน “เสียงประชาชนในโลกโซเชียล” (Social Media Voice) ด้วยระบบ Net Super Poll จำนวน 21,393 ตัวอย่างในโลกโซเชียล และ “เสียงประชาชนในสังคมดั้งเดิม” (Traditional Voice) จำนวน 1,742 ตัวอย่าง ดำเนินโครงการระหว่างวันที่ 20 - 24 ตุลาคม 2563 ที่ผ่านมา

จากการสำรวจส่วนใหญ่หรือร้อยละ 98.3 ระบุ ขอต่างชาติรักษาความเป็นมหาสมุทรประเทศกันมายาวนาน ปล่อยให้ประเทศไทยมีอิสระเสรีภาพแก้ปัญหาเอง มันเป็นเรื่องของประเทศไทย

รองลงมา คือ ร้อยละ 97.6 ระบุ ต้องการให้นักการเมือง พรรคการเมือง ร่วมมือกับประชาชนแก้ปัญหาภายในประเทศไทยด้วยตนเอง อย่าชักศึกเข้าบ้าน อย่าพาต่างชาติมาแทรกแซง

ร้อยละ 97.5 ระบุ นักการเมือง พรรคการเมือง บางพรรค เกินนำมือบางคน ร่วมมือต่างชาติ ช่วยยุยง ปลุกปั่นความแตกแยกของคนในชาติ หวังแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กัน

ร้อยละ 97.1 ระบุ ต่างชาติเข้าแทรกแซง อ้างความชอบธรรม หลังประเทศไทยพังพินาศ เข้ามาจัดระเบียบ กอบโกยผลประโยชน์ชาติไทยไป

ร้อยละ 87.6 ระบุ ต่างชาติอย่าเข้ามายุ่ง ยุยง

ปลุกปั่นกระแส สนับสนุนมือเบียด เพราะหวังว่าจะพังพินาศเหมือนหลายประเทศทั่วโลกที่ต่างชาติเข้าแทรกแซง เช่น ลิเบีย ฮองกง ตูนิเซีย และกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ที่ทุกวันนี้ประชาชนในแต่ละประเทศเป็นทุกข์ เดือดร้อน หลังความแตกแยกของคนในชาติ และรุนแรงบานปลาย

ที่น่าพิจารณา คือ ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 96.8 ระบุ มือเบียดไม่ใช่ทางออก เพราะซ้ำเติมความเดือดร้อนของประชาชน วิกฤตเศรษฐกิจ วิกฤตโควิด-19 แต่ให้ทุกฝ่ายหันมาเจรจาแก้ปัญหาวิกฤติร่วมกันคือทางออก ในขณะที่เพียงร้อยละ 3.2 เท่านั้นที่ระบุ มือเบียด คือทางออก

ผลการสำรวจ “เสียงประชาชนในโลกโซเชียล” (Social Media Voice) ผ่านระบบ Net Super Poll ในการศึกษาแนวโน้มความเคลื่อนไหว ข้อความการเมือง 4 ข้อความ ได้แก่ เขวachenปลดแอก หยุดคุกคามประชาชน สู้เป็นไทถอยเป็นทาส และ WhatHappen-InThailand พบข้อมูลที่น่าพิจารณา คือ กลุ่มผู้ใช้งานเคลื่อนไหวสูง (High-Active Users) ระดมปั่นกระแสเข้ามาในประเทศไทยจากต่างประเทศทำให้เกิดภาพลวงตาสูงกว่าความเป็นจริงประมาณ 7 เท่า โดยค้นพบว่าเมื่อมีจำนวนผู้เคลื่อนไหว 1 หมื่นคนจะทำให้เห็นเป็นว่ามี 7 หมื่นคน ถ้ามี 1 แสนคน จะทำให้เห็นว่ามี 7 แสนคน ถ้ามี 1 ล้านคนจะทำให้เห็นว่ามี 7 ล้านคน

ผลการศึกษายังพบว่า มีกลุ่มผู้ใช้งานในโลกโซเชียลที่เคลื่อนไหวสูง (High-Active Users) ขับเคลื่อนข้อความการเมือง ในช่วง 30 วันที่ผ่านมา จากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยมีจำนวนมากกว่ากลุ่มผู้ใช้งานในโลกโซเชียลที่เคลื่อนไหวสูง (High-Active Users) ภายในประเทศไทย บางข้อความการเมืองเพื่อยุยง ปลุกปั่นกระแสเกือบ 200 เท่า มากกว่าความเป็นจริงในประเทศไทยเพราะมาจากต่างชาติ เช่น จำนวนผู้ใช้งานเคลื่อนไหวข้อความการเมืองที่ว่า What Happen In Thailand มีจำนวนในประเทศไทยเพียง 12,290 บัญชี ผู้ใช้งานเคลื่อนไหวสูงเท่านั้น แต่เมื่อรวมต่างชาติเข้ามาพบว่ามีจำนวนสูงถึง 2,379,617 บัญชีผู้ใช้งานเคลื่อนไหวสูง

ที่น่าพิจารณาคือ ข้อความการเมืองที่ว่า หยุดคุกคามประชาชน มีกลุ่มบัญชีเคลื่อนไหวสูง (High-Active Users) อยู่ในประเทศไทยจำนวน 20,517 บัญชี แต่มาจากต่างชาติ 1,557,871 บัญชี นอกจากนี้ข้อความเขวachenปลดแอก มีอยู่ในประเทศไทย 20,440 บัญชี แต่มาจากต่างชาติ 636,715 บัญชี

ที่น่าสนใจ คือ ข้อความการเมืองปั่นกระแสที่ว่า สู้เป็นไทถอยเป็นทาส มีเหลือในประเทศไทยเพียง 849

บัญชี และรวมต่างชาติแล้วก็มีเพียง 852 บัญชี ซึ่งให้เห็นว่าเป็นการใช้ข้อความที่ไม่ได้ผล เพราะเมื่อใช้ข้อความการเมืองนี้ทำให้ประชาชนคนไทยนึกถึงในหลวงรัชกาลที่ 5 ที่ทรงเป็นพระราชบิดาแห่งสิทธิเสรีภาพ และพระราชบิดาแห่งสิทธิมนุษยชน ที่ทรงประกาศเลิกทาส ทำให้ข้อความการเมือง สู้เป็นไทยเย็นเป็นทาสไม่ได้ผล ปลุกกระแสด้วยข้อความนี้ไม่ขึ้น ตรงกันข้ามในทางจิตวิทยา กลับทำให้ประชาชนคนไทยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงรัชกาลที่ 5 และทำให้เห็นว่าสถาบันกษัตริย์ใกล้ชิดวิถีชีวิตของประชาชนคนไทยดูแลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนแท้จริง

30 รัฐบาลพร้อมใช้เวทีสภาклиคลายปัญหาประเทศ

วันที่ 25 ตุลาคม 2563 นางสาวรัชดา ธนาดิเรก รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า รัฐบาลมีความตั้งใจที่จะให้เวทีรัฐสภาเป็นกลไกในการคลี่คลายสถานการณ์ โดยพร้อมรับฟังข้อมูลและความเห็นจากผู้แทนทุกฝ่าย เพื่อหาทางออกที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของคนส่วนมาก ควบคู่ไปกับการแก้ปัญหาทางการเมือง รัฐบาลได้ดำเนินการฟื้นฟูเศรษฐกิจผ่านมาตรการระยะสั้นและระยะยาว เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด 19 และให้ประเทศเดินหน้าต่อไปได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งขณะนี้ เริ่มมีสัญญาณของการปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการประเมินจาก IMF ที่เห็นว่าไทยมีการหดตัวทางเศรษฐกิจลดน้อยกว่าเดิมจากที่คาดไว้เมื่อกลางปีที่ติดลบ 7.7% เป็น ติดลบ 7.1% และยอดการส่งออกสินค้าไทยเดือนกันยายน ก็หดตัวน้อยลงต่อเนื่องเป็นเดือนที่สามแล้ว

นางสาวรัชดา ระบุว่า มากไปกว่านั้น ยังมีอีกหลายโครงการที่เชื่อว่าจะส่งผลต่อการเติบโตทางการค้า และการลงทุนหลังผ่านช่วงโควิด 19 อย่างแน่นอน อาทิ โครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งในช่วงเดือน มกราคม-สิงหาคม ที่ผ่านมามีผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุน รวม เงินลงทุน 6.8 หมื่นล้านบาท โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (SEC) ที่เดินหน้าแล้วเรื่อง การพัฒนาท่าอากาศยานท่าคือโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับกลุ่มประเทศเอเชียใต้ที่มีประชากรกว่า 1.5 พันล้านคน

นางสาวรัชดา กล่าวว่า ท่ามกลางบรรยากาศของความเห็นต่าง รัฐบาลรับทราบความคิดเห็นของทุกฝ่าย และมีความตั้งใจที่จะหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกับสมาชิกรัฐสภา ซึ่งจะมีการประชุมในวันที่ 26-27 ตุลาคมนี้ อีกทั้ง การแก้ไขรัฐธรรมนูญก็คาดว่าจะมีในกลางเดือนพฤศจิกายน อนึ่ง พร้อมกันไปกับการคลี่คลายปัญหาทางการเมือง รัฐบาลได้บริหารราชการโดยมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

โครงการระยะยาวจำนวนมากได้เริ่มต้นไปแล้วและมีความจำเป็นต้องได้รับการสานต่อ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคนไทยจะสามารถหาทางออกร่วมกัน รับทราบสิ่งดีๆ ที่เป็นโอกาสของประเทศ และหันมาร่วมมือกันทำให้อีกโอกาสนั้นเกิดเป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองอย่างแท้จริง

31 เครือข่ายปกป้องสถาบันบัตรรวมตัว 1 พ.ย. หน้าวัดพระแก้ว

วันที่ 27 ตุลาคม 2563 กลุ่มเครือข่ายปกป้องสถาบัน นำโดย นางหทัย ม่วงบุญศรี หรือ อู๋ นักร้องชื่อดัง และนายศาสตรา โตอ่อน นักวิชาการอิสระ เดินทางมาที่สถานเอกอัครราชทูตอเมริกาประจำประเทศไทย ถนนวิทญู เพื่อแสดงพลังเชิงสัญลักษณ์ สื่อขอให้เคารพกิจการภายในของประเทศไทย ในวันที่ประเทศไทยมีความแตกแยกทางความคิดเป็นจำนวนมาก หากเป็นเรื่องการเมือง ก็ไม่เป็นไร แต่มีการโจมตีสถาบัน ซึ่งสถาบันถือเป็นความมั่นคงของชาติ และยึดโยงจิตใจของคนทั้งชาติ จึงขอย่านำการเมืองมาโยงกับสถาบัน

เพียงวันเดียวกัน ที่บริเวณด้านหน้ารัฐสภา กลุ่มศูนย์รวมประชาชนปกป้องสถาบัน (ศปปส.) และภาคีเครือข่ายหลายกลุ่มประมาณ 400 คน สวมเสื้อเหลืองทยอยเดินทางมาชุมนุมด้วยรถบัสเพื่อแสดงสัญลักษณ์ในการปกป้องสถาบัน และให้กำลังใจรัฐบาลทำงาน

ในวันเดียวกัน นายปิณฑ์ บันลือฤทธิ์ ได้โพสต์นัดรวมตัวที่วัดพระแก้ว วันที่ 1 พฤศจิกายน เวลา 16.00 น. สวมเสื้อเหลืองกับเสื้อชมพู

32 ศาล รธน. อ่านคำพิพากษา คดี ส.ส.คดีถือหุ้นสื่อ

วันที่ 28 ตุลาคม 2563 ศาลรัฐธรรมนูญ อ่านคำพิพากษาคดีที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 82 ว่าสมาชิกภาพ ส.ส. จำนวน 32 คนของฝ่ายรัฐบาลและอีก 32 คนของฝ่ายค้านสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 101(6) ประกอบมาตรา 98(3) เนื่องจากถือครองหุ้นสื่อหรือไม่

ในส่วนของ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล 32 ศาลเห็นว่า ส.ส. จำนวน 29 คน ไม่ได้ประกอบกิจการธุรกิจสื่อ และหนังสือพิมพ์ตามคำร้องมาตรา 101(6) ประกอบมาตรา 98(3) ขณะที่จำหน่ายคดีอีก 3 ราย คือ 1. พ.ต.ท.ไวพจน์ อาภรณ์รัตน์ 2. ม.ร.ว.จิตตุมงคล โสณกุล และ 3. นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์ เนื่องจากพ้นสมาชิกภาพ ส.ส. ไปแล้ว

ส่วนกรณีอีก 32 ส.ส. ฝ่ายค้านนั้น ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า กรณีของนายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์ ส.ส. พรรคก้าวไกล ขาดคุณสมบัติ ส.ส.

เนื่องจากถือหุ้นในบริษัทประกอบกิจการสื่อขัดรัฐธรรมนูญเมื่อครั้งสังกัดพรรคอนาคตใหม่ แม้โอนหุ้นแล้วยังพบข้อพิรุธ และไม่ชี้แจงข้อเท็จจริง

ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญ มีมติว่า นายธัญญ์วาริน ถือหุ้นในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งเป็นวันที่พรรคอนาคตใหม่ยื่นบัญชีผู้สมัคร ส.ส.บัญชีรายชื่อต่อ กกต. ซึ่งเป็นลักษณะต้องห้าม ดังนั้น จึงเห็นว่า สมาชิกภาพ ส.ส. ของนายธัญญ์วาริน สิ้นสุดลง ตามมาตรา 101(6) ประกอบมาตรา 98(3) ตั้งแต่ 6 กุมภาพันธ์ 2562

ขณะที่ศาลสั่งจำคุก 3 ราย คือ 1. พล.ท.พงศกร รอดชมภู 2. นายสุรชัย ศรีสารคาม และ 3. นายชำนาญ จันทร์เรือง เนื่องจากพัวพันสมาชิกภาพ ส.ส. ไปแล้ว ส่วนอีก 28 ส.ส. ฝ่ายค้านศาลยกคำร้อง เนื่องจากไม่ได้ประกอบกิจการธุรกิจสื่อมวลชน และหนังสือพิมพ์แต่อย่างใด

33

ราชกิจจา : กระเป๋าคลังขาดทุนสะสมกว่า 1 ล้านล้านบาท

วันที่ 22 ตุลาคม 2563 เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา เผยแพร่ประกาศ กระทรวงการคลัง เรื่อง รายงานฐานะการเงินประจำสัปดาห์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ทูลเกล้าฯ ถวาย และกิจการธนบัตร ระบุว่า เพื่ออนุมัติตามมาตรา 59 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ประกาศรายงานฐานะการเงินประจำสัปดาห์ของธนาคารแห่งประเทศไทยทูลเกล้าฯ ถวาย และกิจการธนบัตร งวดประจำสัปดาห์สิ้นสุด ณ วันพฤหัสบดีที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 และงวดประจำสัปดาห์สิ้นสุด ณ วันพฤหัสบดีที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 แนบท้ายประกาศนี้ประกาศ ณ วันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2563 นายลวรณ แสงสนิท ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ ในแนบท้ายประกาศแจ้งผลการขาดทุนสะสม 1,069,366,246,596 ล้านบาท

34

โฆษกรัฐฯ : เศรษฐกิจไทยดีกว่าคาดการณ์

วันที่ 31 ตุลาคม 2563 นายอนุชา บูรพชัยศรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เปิดเผยว่า จากที่

ธนาคารโลกจัดอันดับ Doing Business 2020 ของไทย อยู่ที่อันดับ 21 จาก 190 ประเทศ เป็นการปรับตัวดีขึ้นถึง 6 อันดับ และเป็นอันดับที่ดีที่สุดของไทยในรอบ 6 ปี สะท้อนให้เห็นว่าโครงสร้างเศรษฐกิจไทยกำลังมีการปรับตัวเพื่อรองรับสู่ฐานการผลิตอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเพิ่มสูง ทั้งใน 10+2 อุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยเป็นผลมาจากความพยายามของภาครัฐ หลายหน่วยงานในการลดขั้นตอนการขออนุมัติ การนำระบบดิจิทัลมาใช้ และการปรับปรุงระเบียบต่างๆ ให้เอื้อต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ระบุว่า ขณะที่บริษัท Fitch Ratings (Fitch) ยังคงอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทย (Sovereign Credit Rating) ที่ BBB+ และให้มุมมองความน่าเชื่อถือของประเทศไทย (Outlook) อยู่ในระดับมีเสถียรภาพ (Stable Outlook) จาก 3 เงื่อนไขสำคัญ ได้แก่ 1) ภาคการคลังและภาคการเงินต่างประเทศไทยที่อยู่ในระดับสูง สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและความผันผวนของเศรษฐกิจ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 2) ภาคการคลังสาธารณะที่แข็งแกร่ง จากการรักษาวินัยทางการคลัง โดยยึดหลัก พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 อย่างเคร่งครัด และ 3) ภาคการเงินต่างประเทศที่เข้มแข็ง โดยมีดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล และทุนสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง

ตัวเลขเศรษฐกิจหดตัวต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ก่อนหน้านี้ โดยกระทรวงการคลังรายงานเศรษฐกิจไทยปี 2563 หดตัวที่ร้อยละ -7 ซึ่งน้อยกว่าที่มีการคาดการณ์ก่อนหน้านี้ที่ร้อยละ -8.2 ถึง -7.2 ซึ่งผลส่วนหนึ่งมาจากการที่รัฐบาลออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ผ่านโครงการเพิ่มกำลังซื้อแก่ผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการ “คนละครึ่ง” โครงการ “ช้อปดีมีคืน” โครงการเที่ยวปันสุข รวมทั้งโครงการต่างๆ จากงบ พ.ร.ก. เงินกู้ ที่จะทยอยดำเนินการให้เกิดการจ้างงาน และการกระจายรายได้ ซึ่งขณะนี้เริ่มมีสัญญาณของการปรับตัวของเศรษฐกิจในทิศทางที่ดีขึ้น โดยรัฐบาลได้ดำเนินการฟื้นฟูเศรษฐกิจผ่านมาตรการระยะสั้นและระยะยาว เพื่อบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 และให้เศรษฐกิจไทยเดินหน้าต่อไปได้ แต่ทั้งนี้ การชุมนุมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นสิ่งที่รัฐบาลมีความกังวลเป็นอย่างยิ่งว่าจะมีผลกระทบต่อการใช้สอยของประชาชน และกระทบความมั่นใจของนักลงทุนได้” โฆษกรัฐบาล กล่าว

ปฏิรูปสังคม

S o c i a l R e f o r m

“...เป็นพระเจ้าแผ่นดินนั้นลำบาก เหนื่อยยาก เพราะว่าต้องต่อสู้กับความยากจน
ของประชาชน และถ้าเอาชนะความยากจนได้ จึงจะทำให้เขามีอิสระทางการเมือง
และถ้าเขามีอิสระทางการเมืองได้ จึงจะได้ประชาธิปไตยที่แท้จริง”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
ทรงรับสั่งกับคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และข้าราชการที่รอถวายงาน

การลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ทิพย์พาพร ตันติสุนทร

ระบบการศึกษาของไทยก็เท่ากับว่าเอาทรัพยากรคนในชนบท ดึงเอาส่วนที่ดีที่สุดมา แทนที่จะสร้าง
ส่วนที่ดีที่สุดเพื่อรับใช้ชนบท ก็เอามารับใช้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและราชการมากกว่า ทำให้ชนบท
เสียเปรียบและถูกละเลยในการพัฒนา

ความยากจนและความเหลื่อมล้ำมีอยู่ทุกสังคมทั่วโลก และเป็นปัญหาใหญ่ของโลก ดังที่ UN ประกาศเป้าหมาย
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal) ไว้หลายเรื่อง แต่เรื่องที่สำคัญที่สุดและเป็นอันดับแรก
คือ **ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ**

สำหรับประเทศไทย มีตัวเลขจาก World Bank ชี้ชัดการเพิ่มขึ้นของความยากจนถึง 2 เท่า ในปี 2016 และ
2018 คือตัวเลขคนยากจนเพิ่มจาก 4.85 ล้านคน เป็น 6.7 ล้านคน และปรากฏอยู่ในภาคกลาง-อีสาน ที่ตัวเลข
คนยากจนเพิ่มมากขึ้นมากกว่าครึ่งล้านในปี 2016, 2018 และในปี 2017 เป็นครั้งแรกที่พบว่าภาคใต้ อัตราความ
ยากจนสูงที่สุด ในปี 2018 ความยากจนขยายตัวในทุกภูมิภาค ครอบคลุม 61 จังหวัด จาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ
ความยากจนล้วนเกิดจากปัญหาเศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมทางสังคม คือ

- ปี 2019 ไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตกต่ำกว่าประเทศอื่นในภูมิภาค East Asia + Pacific จากความแข็งแกร่งที่กระทบกับการใช้ชีวิตของเกษตรกร ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่จนที่สุด
- เศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำข้ามภูมิภาค ส่งผลให้กระทบต่อการส่งออก ซึ่งพึ่งภาควัตถุดิบทางการเกษตร
- ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นคือ รายได้ต่อครัวเรือน ส่งผลต่อความยากจนที่เปลี่ยนไป ที่แย่ลง สภาพการดำรงชีพที่ต่ำลงกว่าเดิม เหล่านี้กลายเป็นแหล่งความยากจนที่ขยายตัวสูงขึ้น ทำให้ความไม่เสมอภาคมากขึ้น และความเหลื่อมล้ำยังเป็นประเด็นใหญ่ของประเทศไทย รายงานของ World Bank จึงเรียกร้องให้มีการลงทุนและการปฏิบัติเพื่อช่วยในการเปลี่ยนผ่าน **ในระยะสั้น** ที่ต้องการ safety net ความปลอดภัย เนื่องด้วยประชากรที่อ่อนแอ ไม่มีความมั่นคง เขาต้องการการแก้ปัญหาที่ฉับไว คือการสร้างงานที่ดีขึ้นให้กับครัวเรือนที่ยากจน เพื่อให้ทันกาลกับเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว **ในระยะยาว** การลงทุนเรื่องความยุติธรรมในคนรุ่นหน้า จะเป็นเรื่องหลัก (key) ด้วยเหตุที่คนรุ่นหน้า (Next Generation) จะมีจำนวนน้อยลง เพราะการเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์ เด็กทุกๆ คน ต้องการความยุติธรรม ความเท่าเทียมที่จะได้รับในการดูแลทั้งสุขภาพ และโอกาสทางการศึกษาที่ไปถึงศักยภาพของแต่ละคน ด้วยช่องทางนี้จะช่วยให้แต่ละครัวเรือนไม่ตกบ่วงของความยากจนจากรุ่นสู่รุ่นได้ และจะทำให้สามารถช่วยดูแลคนสูงอายุได้ด้วย พร้อมๆ กับการทำให้ประเทศไทยมีการเติบโตในโฉมหน้าใหม่ด้วย

การจัดความยากจน คือเป้าหมายแรก ของการศึกษา

องค์กร UNESCO พูดยุติเรื่องนี้ไว้นานแล้วว่า **การจัดความยากจนหรือการลดความยากจนถือเป็นเป้าหมายแรกของการศึกษา** และต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพที่จะให้ความรู้และวิชาการ วิชาชีพ ให้ทักษะชีวิตและทักษะวิชาชีพนั้นไปทำมาหากิน ไปรบกับความยากจน เพราะฉะนั้นการศึกษาที่มีคุณภาพจึงจำเป็นอย่างมาก

องค์การ UNESCO ได้ให้กรอบความสำคัญเรื่องการศึกษาไว้ว่า การศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยขจัดความยากจน นำไปสู่สุขภาพที่ดี สนับสนุนประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล และรักษารัฐชาติสิ่งแวดล้อม

คนที่เข้าถึงการศึกษาคุณภาพจึงสามารถสร้างการเปลี่ยนตัวเองได้ คือ เป็นอิสระจากการพึ่งพาผู้อื่นเพราะสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ มีรายได้ที่จะสร้างคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นได้

การศึกษาที่ดีมีคุณภาพ จึงไม่เพียงสร้างความสามารถของปัจเจกให้บรรลุถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่หากต้องให้เขามีความรู้และวิจารณญาณที่เพียงพอจะเข้าร่วมในการตัดสินใจในประเด็นปัญหาทางสังคมและการเมืองได้อีกด้วย

การศึกษาจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทุกคนจะต้องมีและรัฐจะต้องเป็นธุระจัดการให้แก่ประชาชนทุกคน เพราะการศึกษาจะเป็นเครื่องชีวิตของคุณภาพคนของรัฐ ที่จะไปขับเคลื่อนภาคการผลิตทางเศรษฐกิจ และสร้างเสถียรภาพทางการเมือง โดยเฉพาะการเมืองแบบประชาธิปไตย ที่ต้องการให้สมาชิกของสังคมเป็นผู้มีส่วนร่วมับชะตากรรมของบ้านเมือง คือการมีส่วนร่วมในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือของทุกรัฐในการขัดเกลาให้คนในสังคมเป็นพลเมืองที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง และแบกรับภารกิจของสังคมประเทศชาติด้วยความรับผิดชอบในฐานะเจ้าของสังคมและประเทศ

การศึกษาที่มีคุณภาพ จึงเปลี่ยนทั้งคน เปลี่ยนสังคม เปลี่ยนเศรษฐกิจ และเปลี่ยนการเมือง ได้ครบทุกมิติ

...“แต่ระบบเศรษฐกิจที่ทำให้คนจำนวนหนึ่งที่ไม่ต้องไถ่ก็สามารที่จะรวยได้อย่างเหลือล้น ขณะที่คนส่วนใหญ่ของประเทศจนได้อย่างเหลือเชื่อโดยไม่เกียจคร้าน” ...

ดร.เสกสรรค์ ประเสริฐกุล

- ☛ คนไทย 10% ที่มีรายได้สูงสุดและต่ำสุดต่างกันถึง 22 เท่า
- ☛ คนไทยมากกว่า 75% ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
- ☛ โฉนดถึง 61% อยู่ในมือคนเพียง 10%
- ☛ การพัฒนาที่เน้นแต่ GDP ขาดการพัฒนา “คน” คนในแต่ละพื้นที่ไม่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนา ผลจากการพัฒนาทำให้เศรษฐกิจยิ่งโต ผู้มีทุนมากยิ่งได้เปรียบ

จึงทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำ และเป็นต้นตอไปสู่ความขัดแย้ง เพราะความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันมาก ก็เพิ่มความเสี่ยงในการแย่งชิงทรัพยากร จึงยากที่จะทำให้สังคมอยู่ร่วมกันเป็นสุข และขาดเสถียรภาพในสังคมในที่สุด

ภาพใหญ่ คือ การลดการกระจุกตัวของทรัพยากรในที่ใดที่หนึ่ง จังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง และทำให้คนไทยเชื่อว่าชีวิตจะดีขึ้น จะสามารถก้าวพ้นความยากจนได้ ในช่วงชีวิตที่ได้ร่ำเรียน ได้ทำงานอย่างสุจริต นี่คือโจทย์ของการกระจายอำนาจไปให้คนในท้องถิ่นให้เขาคิดพัฒนาด้วยตัวเองโดยไม่ต้องผ่านหัวคิวจากส่วนกลาง เพราะที่ผ่านมาเป็นการพัฒนาจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นที่ไม่คืบหน้า ไม่เกิดความมั่นคงในแง่ของบุคคลและของสังคม

โลกยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) เปลี่ยน ประเทศพัฒนาแล้วต่างพลิกตัวไปให้การศึกษาให้ทันโลก คนคิดเป็น รู้จักดัดแปลง และปรับตัวได้

สำหรับประเทศไทยยังอยู่ที่เดิม แม้จะปฏิรูปการเมืองและปฏิรูปการศึกษาโดยมี พ.ร.บ.การศึกษาปี 2542 ซึ่งมุ่งเน้นที่ปรับปรุงโครงสร้างอำนาจของกระทรวง แต่ไม่ได้ลงสู่การปรับเปลี่ยนเรื่องแนวคิด (Mindset) ของทั้งผู้บริหาร ครู จนถึงตัวเด็ก ในเรื่องการศึกษาให้ทันโลก เป็นพลเมืองคิดเป็น คิดเก่ง รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และเค้าโครงของตัว พ.ร.บ. ที่กำลังทำอยู่ในปัจจุบัน ก็ได้เปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญนี้เช่นกัน

การพัฒนาของรัฐไทยจึงเน้นที่การเจริญเติบโตทางวัตถุ การพัฒนาเศรษฐกิจดูหน้า แต่ไม่สัมพันธ์กับการศึกษาที่ยังอยู่กับที่โดยละทิ้งการพัฒนาด้านศักยภาพของมนุษย์ การพัฒนาเช่นนี้จึงทำให้รัฐเข้มแข็ง แต่ประชาชนอ่อนแอ ทั้งในแง่ทัศนคติและแง่การเป็นพลเมือง ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองที่คอยพึ่งพิงรัฐ

ชุมชนอ่อนแอ เพราะการวางแผน การจัดการ และการแก้ไขปัญหาจากภายนอก

ดังนั้น การพัฒนาจึงเป็นการพัฒนาด้านวัตถุ จิตใจที่เป็นจิตอาสา ความร่วมมือซึ่งกันและกันจากภายในจึงเกิดยาก

เป้าหมายของการพัฒนาของรัฐ จึงควรอยู่ที่ทำให้คนเข้มแข็ง จัดการตนเองได้ ไม่ใช่การทอนพลังประชาชนจนพึ่งตนเองไม่ได้แม้ในทางเศรษฐกิจที่จะรักษาปัจจัย 4 พื้นฐานของชีวิตไว้ได้

เศรษฐกิจ และ การศึกษา มีผลต่อกันตรงที่หากประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้าถึงการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระทั่งสามารถที่จะอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น เท่านั้น ก็ทำให้เพิ่มอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจได้แล้ว ซึ่งมีรายงานวิจัยของ UN ระบุว่า การศึกษาเป็นตัวเพิ่มรายได้ และแม้เข้ารับการศึกษ 1 ปี ก็จะช่วยเพิ่ม 10% ของรายได้ การศึกษาจึงส่งผลให้เกิดทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นปัจจัยการผลิตด้านการผลิตเพื่อการแข่งขันที่สำคัญ

การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น และรู้วิทยาศาสตร์ เป็นพื้นฐานมีข้อยืนยันทางบวกลบมาแล้วว่า มีผลต่อการเพิ่มรายได้ของประชากร และเพิ่มอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การศึกษาจึงเป็นการลงทุนในมนุษย์ (human capital) ที่จำเป็นของทุกรัฐ เพื่อที่จะให้มั่นใจว่า มนุษย์จะสามารถมีความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการบรรลุความสำเร็จของตน การศึกษาโดยพื้นฐานเช่นนี้ จึงเป็นช่องทางลดปัญหาทางสังคมในหลายๆ เรื่อง คือ

- 1 เด็กที่ออกจากโรงเรียน และสามารถอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็นโดยพื้นฐาน จะไม่ตกอยู่ในสภาพที่ยากจน และจะลดทอนความยากจนได้มากถึง 30% จากการเรียนรู้ที่พัฒนา การศึกษาช่วยชะลอความยากจน

- 2 การศึกษาเป็นช่องทางการหยุดยั้งการถ่ายทอดความยากจนจากรุ่นพ่อแม่สู่รุ่นลูกหลานได้
- 3 การศึกษาช่วยส่งผลดีต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- 4 การศึกษาสร้างความมั่นคงทางอาหาร เพราะช่วยให้มีงานทำ มีเศรษฐกิจดี
- 5 การศึกษาเป็นตัวช่วยในการสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 6 การศึกษาลดความไม่เท่าเทียมทางเศรษฐกิจ คือ หากมีคนทำงานที่มาจากความรวยและจน แต่ได้รับการศึกษาที่เหมือนกัน ไม่แตกต่างกันอย่างสมอหน้า ก็จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำได้ถึง 30% การศึกษาเช่นนี้ ในทางเศรษฐกิจ ถือว่ามีบทบาทในการส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

การศึกษาไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องมือเพื่อพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แต่การศึกษาก็มีมิติด้านสังคมและการเมืองรวมอยู่ด้วย ซึ่งการศึกษาก็เป็นตัวสะท้อนความมีหรือไม่มีเสถียรภาพทางสังคมในทุกด้านอยู่ด้วยอย่างที่ไม่อาจแยกส่วนใดๆ ได้ เพราะคนเป็นผลผลิตทางการศึกษาที่เข้าไปแทรกตัวอยู่ในทุกมิติของสังคม

อีกทั้ง ด้วยภาวะเศรษฐกิจมั่งคั่งที่กระจุกตัว ยังผลทำให้อำนาจทางการเมืองก็มีลักษณะกระจุกตัว คนมั่งมีสามารถใช้อำนาจทางการเมืองที่เกิดจากการควบคุมทรัพยากรทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำต่ำสูงทางเศรษฐกิจเป็นสิ่งที่ขัดขวางการก่อตัวของโครงสร้างทางการเมืองประชาธิปไตย ที่ต้องการส่งเสริมอิสรภาพ เสพอากาศ และยุติธรรมให้ปรากฏแก่พลเมืองของสังคม

การจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่การมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จึงอยู่ในอำนาจของทุกรัฐ และเป็นความปรารถนาที่จะไปสู่จุดนั้น

การศึกษา จึงเป็นทั้งเป้าหมายหลักและที่มั่นสุดท้าย ก็คือ ตัวสังคมที่เข้มแข็ง เป็นสังคมที่มั่นคง (Security) มีอิสระ ปลอดภัยจากการครอบงำของธุรกิจหรือการเมือง หรือของประเทศใดๆ และจะมั่นคงได้ต้องมีเอกภาพ รัฐจึงเป็นผู้ออกแบบและกำหนดกฎ กติกา ระเบียบทั้งหลายให้ปรากฏเป็นทิศทาง และปฏิบัติได้ในการสร้าง “คน” หรือ “พลเมือง” ของรัฐตามที่ต้องการ ซึ่งปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติของทุกรัฐรวมทั้งประเทศไทย ซึ่งปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ใช้ในปี 2560 ก็ระบุไว้ในหมวด 5 หน้าที่ของรัฐ มาตรา 54 คือ

หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ

มาตรา 54

- รัฐ ต้องดำเนินการให้การศึกษาภาคบังคับกับเด็กทุกคนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- รัฐ ต้องดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาให้แก่ประชาชนตามความต้องการในระบบต่างๆ และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ ต่างประเทศ และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล....
-ให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ...
-รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ

มาตรา 257

- (2) สังคมมีความสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกัน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ
- (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา 258

จ. ด้านการศึกษา

- ให้ดำเนินการตามมาตรา 54 วรรคสอง เด็กเล็กต้องได้รับการดูแล
- ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือด้านการศึกษาตามมาตรา 54 วรรคหก
- ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด
- ให้มีกลไกและระบบการผลิตครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

การพึ่งตนเองได้ของคนชนบทจะทำให้เขาเป็นอิสระในทางเศรษฐกิจ และปลอดจากการครอบงำและถูกเอาเปรียบจากคนภายนอก โดยเฉพาะ การถูกครอบงำจากเมืองใหญ่ หรือเป็นอาณานิคมของเมืองใหญ่ การจัดการศึกษาจึงมุ่งที่ลดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองอีกด้วย คือ การศึกษาที่มุ่งสร้างโอกาสที่เท่าเทียมระหว่างเมืองและระหว่างภูมิภาค

การศึกษา คือ โอกาสที่เท่าเทียม ระหว่างเมืองและระหว่างภูมิภาค

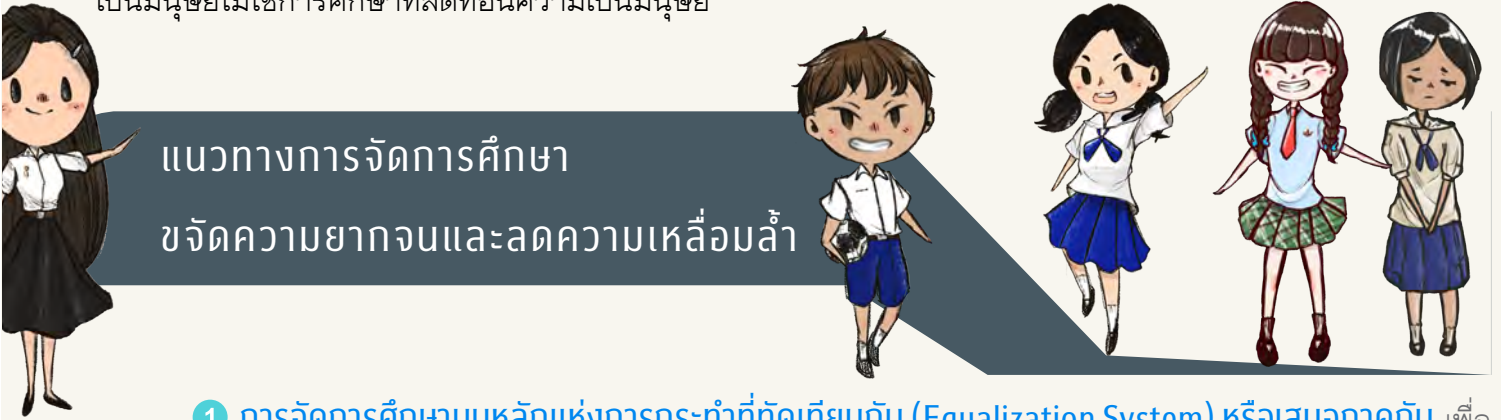

แม้ว่ารัฐจะระบุให้มีการจัดการศึกษา และการจัดกองทุนเพื่อช่วยเหลือทางการศึกษาในรูปแบบต่างๆ ด้วยงบประมาณที่สูงที่สุดเป็นอันดับต้นๆ มาอย่างต่อเนื่องหลายรัฐบาลแล้ว แต่การบริหารการศึกษาที่มุ่งเน้นในส่วนกลาง และให้ความสำคัญกับเมืองหลวง เมืองใหญ่เป็นสำคัญ นี่จึงเป็นประเด็นของการรวมศูนย์อำนาจในการใช้ทรัพยากรทั้งหมดของประเทศอันเป็นปัญหารากฐานในการแบ่งสรรทรัพยากรในการพัฒนาประเทศ ที่ได้สร้างความยากจนและเหลื่อมล้ำมาตั้งแต่แรกเริ่มแผนพัฒนาชาติ ซึ่งมีการนำเอาทรัพยากรของประเทศส่วนใหญ่ไปลงที่ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ทั้งในการเงินและทรัพยากรคน **ในระบบการศึกษาก็เป็นไปเพื่อผลิตคนรับใช้ภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม และภาคราชการเป็นหลักใหญ่** ฉะนั้น ระบบการศึกษาของไทยก็เท่ากับว่าเอาทรัพยากรคนในชนบท ดึงเอาส่วนที่ดีที่สุดมา แทนที่จะสร้างส่วนที่ดีที่สุดเพื่อรับใช้ชนบท ก็เอามารับใช้ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมและราชการมากกว่า ทำให้ชนบทเสียเปรียบและถูกละเลยในการพัฒนา ทำให้ภาคชนบทอ่อนแอ เพราะทรัพยากรถูกแบ่งมาที่เมือง และทุ่มไปที่อุตสาหกรรม ไม่ใช่ภาคเกษตรและชนบท คนในชนบทจึงไม่มีอำนาจต่อรอง ภาคชนบทจึงขาดทรัพยากรคนที่มีความรู้และความสามารถ ทำให้ภาคชนบทและภาคเกษตรกลายเป็นภาคของคนยากจน

การศึกษาจึงต้องออกแบบเพื่อแก้ปัญหาความยากจนในพื้นที่นอกเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ที่อยู่ในภาคเกษตรและแรงงานในอุตสาหกรรมที่อยู่ในภูมิภาคต่างๆ โดยจัดและออกแบบให้เป็นระบบการศึกษาที่สนองความต้องการของส่วนภูมิภาคและภาคชนบท เป็นการศึกษาที่สร้างคนให้สามารถทำงานในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมในชนบท โดยการศึกษาต้องมีเป้าหมายที่จะมุ่งเป็นการศึกษาสำหรับส่วนภูมิภาคอย่างแท้จริง เพราะแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน ระบบการศึกษาของประเทศจะต้องมีความแตกต่างหลากหลายกันไปตามสภาพภูมิประเทศ และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งวัฒนธรรมต่างๆ ของแต่ละภูมิภาคซึ่งไม่เหมือนกัน เพื่อให้การศึกษาเป็นองค์รวมของการพัฒนาให้ชุมชนแต่ละพื้นที่ที่สามารถที่จะมีฐานของความสามารถในการพึ่งตนเองอย่างแท้จริง การพึ่งตนเองได้ของคนชนบทจะทำให้เขาเป็นอิสระในทางเศรษฐกิจและปลอดจากการครอบงำและถูกเอาเปรียบจากคนภายนอก โดยเฉพาะการถูกครอบงำจากเมืองใหญ่ หรือเป็นอาณานิคมของเมืองใหญ่ การจัดการศึกษาจึงมุ่งที่ลดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองอีกด้วย คือ การศึกษาที่มุ่งสร้างโอกาสที่เท่าเทียมระหว่างเมืองและระหว่างภูมิภาค การจัดการศึกษาแบบใหม่จึงควรนำเอาเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และคนจากเมืองใหญ่ได้มีส่วนไปช่วยคนชนบทพัฒนา จากความรู้ที่แตกต่างเพื่อเป็นการพัฒนาชาติให้ไปด้วยกัน จะทำให้คนในทุกภูมิภาคมีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองในการสร้างงานและพึ่งตนเอง ทำให้ชนบทสามารถรักษาระบบครอบครัวของตนเองได้ รักษาชุมชนท้องถิ่นตัวเองได้ ไม่ต้องแยกย้าย อพยพหรือทิ้งบ้านทิ้งเรือนไปเหมือนที่เป็นอยู่ปัจจุบัน หากทำได้เช่นนี้ ชนบทที่กล้าแกร่งก็จะมีกำลังเงินซื้อ การพัฒนาชนบท ชุมชนท้องถิ่น ก็จะเป็นฐานที่ทำให้ภาคอุตสาหกรรมได้พัฒนาก้าวหน้าพึ่งตนเอง เพราะสามารถพึ่งตลาดภายในประเทศ การพัฒนาอุตสาหกรรมโดยไม่สร้างคนในชุมชนท้องถิ่นจึงทำให้เราต้องพึ่งตลาดภายนอก เน้นการส่งออก เพราะกำลังซื้อภายในมันขาด การพัฒนาในชุมชนท้องถิ่นจะเกิดการพัฒนา

อุตสาหกรรมขนาดเล็ก อุตสาหกรรมครัวเรือนมากขึ้น ซึ่งเป็นทิศทางในการสร้างผู้ประกอบการใหม่ๆ ให้กระจายและขยายตัวให้มากและเร็วขึ้น และจะเป็นการเพิ่มผู้ประกอบการในระดับฐานรากชุมชนท้องถิ่น มากกว่าจะเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งสร้างคนไปเป็นแรงงานราคาถูก ซึ่งประชากรส่วนใหญ่จากภาคเกษตรก็จะกลายเป็นผู้ใช้แรงงานไปหมด ไม่ว่าจะถูกจ้างในเมืองหรือในท้องถิ่น สร้างสภาพความเหลื่อมล้ำและยากจนไม่จบสิ้น

เข็มมุ่งของการจัดการศึกษา จึงควรเป็นไปในทิศทางของการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ที่จะปลดปล่อยให้หลุดพ้นจากการครอบงำทางความรู้และทางเศรษฐกิจเพื่อให้มนุษย์ได้ดำรงชีพอยู่อย่างมีศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ไม่ใช่การศึกษาที่ลดทอนความเป็นมนุษย์

แนวทางการจัดการศึกษา

ขจัดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

1 การจัดการศึกษาบนหลักแห่งการกระทำที่ทัดเทียมกัน (Equalization System) หรือเสมอภาคกัน เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคน หรือพื้นที่ที่ยังอ่อนแอ หรือล้าหลังให้ตั้งตัว ตั้งไข่ เพื่อคงอยู่และแข่งขันได้ หรือพัฒนาขึ้นมาให้ทัดเทียมกับกลุ่มคนหรือพื้นที่อื่นๆ ได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการลดความเหลื่อมล้ำ โดยนัยนี้ รวมถึงความเจริญก้าวหน้าหรือความเจริญของเมืองให้ใกล้เคียงกัน โดยมีให้เมืองต่างๆ เกิดความเจริญเติบโตที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นขนาดของเมือง ทั้งในแง่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถนนหนทาง การคมนาคม ไฟฟ้า ประชากรความเป็นอยู่ รายได้ และการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม เป็นต้น การพัฒนาเมืองในแนวทางนี้จะเอื้อต่อการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคหรือท้องถิ่นให้มีระดับทัดเทียมแต่ละเมือง ไม่เกิดช่องว่างทางการศึกษาและเศรษฐกิจ

2 การศึกษาฟรี มีคุณภาพถ้วนหน้าสำหรับเด็กทุกคน คือ การสร้างกลไกเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กทุกคน ไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติ เด็กพิการ เด็กพิเศษ รัฐต้องทุ่มเทจริงจังให้เด็กทุกคนได้รับความสะดวกและให้ความพร้อมที่จะอยู่ในระบบการศึกษาให้นานที่สุด เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ ความสามารถ และวุฒิภาวะที่จะพึ่งพาตนเองและรับผิดชอบต่อสังคมได้

เด็กทุกคนต้องได้เรียนฟรีในทุกโอกาส และสถานที่ที่เด็กอยู่เป็นการเรียนฟรีที่มีคุณภาพตามรัฐธรรมนูญที่รับรองไว้ แต่ในความเป็นจริง เด็กหลุดจากระบบการศึกษาจำนวนมาก เพราะการศึกษาไม่ฟรีจริง ข้างขวาดคุณภาพ ซึ่งผู้ยากจน ด้อยโอกาส ขาดความพร้อม เช่น เสื้อผ้า เครื่องเขียน การเดินทาง และอาหาร เป็นต้น

3 การศึกษาเพื่อสร้างพลเมือง (Civic Education) เป็นเครื่องมือในการปฏิรูปคนให้มีความเป็นพลเมือง ที่มีค่านิยมเรื่องเสรีภาพ เสมอภาค และความยุติธรรม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตย การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ และมีความรับผิดชอบที่พร้อมพอสำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทุกมิติของสังคม ทั้งเศรษฐกิจ การเมืองอย่างรู้เท่าทันต่อระบบการเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นการยกระดับคุณภาพคนให้มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม มีความรู้และเข้าใจในสังคมของตน และความเป็นไปของโลก เพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต **การศึกษาเพื่อสร้างพลเมืองจึงยึดโยงอยู่กับผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักก่อนส่วนตน การศึกษาในแบบนี้จะทำให้คนมีสำนึกในความเป็นเจ้าของท้องถิ่นตนและประเทศชาติที่พร้อมจะปกป้อง และเนื่องด้วยการศึกษาเน้นการปลดปล่อยจากการครอบงำและชี้นำ ทั้งจากอำนาจรัฐและกระแสสังคม** ก็จะช่วยเป็นช่องทางให้ผู้เรียนได้แสวงหาความคิด การค้นคว้า การประดิษฐ์คิดค้น เพื่อให้เกิดปัญญาในการพึ่งตนเอง จึงเป็นการส่งเสริมเสรีภาพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม ซึ่งจะทำให้สร้างประโยชน์ในระดับชุมชนท้องถิ่น จนถึงระดับชาติได้ เพราะคนเหล่านี้จะสามารถรังสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำลงไปได้มากจากความสามารถของพลเมืองเอง

4 การจัดการศึกษาควรคำนึงถึงการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำที่มีอยู่ในระดับภูมิภาคหรือท้องถิ่นเป็นสำคัญ

การจัดการศึกษาจึงต้องการการออกแบบที่สนองต่อความต้องการของพื้นที่เป็นสำคัญ คือ การศึกษาเพื่อท้องถิ่นสำหรับแต่ละภูมิภาคที่แตกต่างกัน เพื่อตระหนักในศักดิ์ศรี คุณค่า และอัตลักษณ์ของความเป็นมนุษย์ในทุกพื้นที่ที่จะทำให้คนในทุกๆ ที่ได้รับรู้ถึงศักยภาพ และความสามารถที่จะปกครองตนเอง และจัดการตนเองได้ การศึกษาจึงควรเป็นไปตามสภาพภูมิประเทศและทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้มีสถานที่เรียนที่เพียงพอ และได้เรียนตามภูมิสังคมของตนเอง และยึดโยงกับชุมชนของตน ซึ่งจะพื้นฐานการพัฒนาความสามารถที่เพิ่มมากขึ้นต่อไปได้ การศึกษาเช่นนี้จึงรักษากฎมัยปัญญา อัตลักษณ์ และความแข็งแกร่งของพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศไว้ได้ โดยที่คนในท้องถิ่นต่างๆ ไม่ต้องอพยพไปเรียนในเมืองใหญ่ที่ห่างไกล และยังเป็นกำลังพลสำรองทรัพยากรส่วนตนมากขึ้น และทำให้เสี่ยงต่อการเข้าไม่ถึงการศึกษา หรือ ไม่สามารถที่จะอยู่ในการศึกษาอย่างต่อเนื่องได้ ซึ่งจะยิ่งตอกย้ำความยากจนและความเหลื่อมล้ำมากขึ้น การศึกษาเพื่อท้องถิ่น ยังเป็นการรักษาความเป็นมาของท้องถิ่นที่มีที่มาจากประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม อัตลักษณ์ และภูมิศาสตร์ที่มั่นคง มีทุนทางสังคมที่มีความต่อเนื่อง คือมีการพัฒนาและปรับตัวในท้องถิ่น (Localization) ไม่ถูกกลืนสลายหายไปกับโลกสมัยใหม่ที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ (Globalization)

5 การปฏิรูปครู คือ การปฏิรูปการศึกษาในการผลิตสร้างครูทั้งระบบ เนื่องจากครูคือต้นทางและตัวแบบ (Role Model) ของเด็กๆ และเยาวชนในระบบการศึกษา ที่รัฐมอบบทบาทให้ทำการกล่อมเกลายาวนานของชาติ ผ่านกระทรวงศึกษาธิการด้วยงบประมาณที่สูง และบุคลากรจำนวนมากที่ทำหน้าที่สนับสนุน กำกับ และควบคุมทิศทางการศึกษาที่ส่งลงไปให้ตัวเด็กในสถานศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมของเด็กว่ามีคุณภาพมากน้อยเพียงใด เพราะเด็กและคนไทย คือผลผลิตทางการศึกษาที่รัฐจัดทำด้วยเหตุผลนี้ จำเป็นที่จะต้องปฏิรูปที่ตัวหลักสูตร การเรียนการสอนของครู เพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพ เพื่อไปสร้างเด็กที่มีคุณภาพ สร้างการศึกษาที่มีคุณภาพ ให้เยาวชนสามารถที่จะมีความคิดริเริ่ม กล้าสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และปรับตัวแก้ปัญหาพร้อมกับสังคมได้ ไม่ใช่การศึกษาในแบบเดิมที่ต้องจำตามครูบอก คือสอนให้จำแล้วนำไปสอบ แต่เปลี่ยนไปทางคุณภาพ คือ สอนให้ทำ นำให้คิด รู้จักดัดแปลงจึงจะปลดปล่อยทั้งครูและเด็กไทยให้หลุดจากการจองจำของระบบการศึกษาที่ผ่านมาและเป็นอยู่ ซึ่งเป็นระบบเผด็จการและอำนาจนิยมที่แฝงฝังอยู่ในการศึกษาไทย การปฏิรูปครูจึงเป็นการปลดปล่อย (decolonize) อาณานิคมทางจิตวิญญาณของครูที่เคยขึ้นกับระบบความคิดเดิม แต่ระบบการศึกษาต้องการความเป็นอิสระ และเป็นพี่ฝักฝักการใช้เสรีภาพในการแสดงออก การใช้ความคิด อย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล จนเป็นวัฒนธรรมของสังคม

6 การพัฒนาการเรียนการสอนเสริมด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมแก่สภาพพื้นที่ของผู้เรียน นอกจากการสอนในแบบปกติ (Offline) ซึ่งมีหลายรูปแบบ ทั้งแบบการสอนผ่าน TV ทางไกล การสอนผ่าน Online อันเนื่องจากข้อจำกัดต่างๆ ทั้งในพื้นที่ห่างไกล ครูขาดแคลน หรือเนื่องจากสถานการณ์โรคระบาด COVID-19 ต่างๆ เหล่านี้ ไม่เป็นข้อปิดกั้นโอกาส และสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเสมอภาคกัน โดยเฉพาะเมื่อจำนวนเด็กลดลง ทั้งจากโดยการเกิดและการย้ายถิ่นของพ่อแม่ รัฐก็มีหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้ถึงเด็กทุกคนถ้วนหน้า แม้ในพื้นที่ห่างไกล โดยไม่จำเป็นต้องยุบโรงเรียนในชุมชนหมู่บ้าน เพราะโรงเรียนเป็นสัญลักษณ์ของการศึกษาที่ทำให้คนเจริญงอกงาม (Education is Growth) การยุบโรงเรียนคือการลดทอนความสำคัญการศึกษาของท้องถิ่น รวมทั้งคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย

การสร้างการศึกษาในแนวทางที่จะลดความยากจนและความเหลื่อมล้ำด้วยการศึกษาที่มีคุณภาพ สร้างคนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถที่จะพึ่งตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ และร่วมรับผิดชอบกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเมืองอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องลงทุนไม่เพียงด้วยงบประมาณ หากแต่ต้องลงแรงด้วยเจตจำนงทางการเมือง (Political Will) ร่วมด้วยเป็นสำคัญ เราจึงจะเห็นการพึ่งตนเองและเป็นอิสระได้ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง

ทิพย์พาพร ตันตีสุนทร

สถาบันนโยบายศึกษา เลขที่ 21/1 อาคาร เดอะ แพลทินัมเพลส ห้อง 2B-10 ถนนวิชรพล แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10230
Institute of Public Policy Studies (IPPS), 21/1 The Platinum Place, Room 2B-10, Watcharaphon Rd., Taraeng, Bangkhen, Bangkok 10230.
website: www.fpps.or.th; e-mail: ipps_fpps@yahoo.com, tel. 0 2086 9127